

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådet
fredag 30. april kl. 11:30
(Møte nr. 1 2004)

Møtet ble satt kl. 12:00

Til stede: Steinar Hauge (nestleder), Harald Mork, Knut Sjøvold (for Geir Grosberg), Bjarne Undheim, Stine Wohl Sem, Lars Eivind Haartveit, Jostein Frøyland, Øyvind Bergstrøm, Dag Henning Reksnes, Wenche Lyngholm, Ola Jordhøy (for Inger Skjerve Bjartnes), Aud Borge (for Gabriel Joa), Elisabeth Varland, Johnny Hagen (for Grete Andreassen), Ole Festad Lund, Jørand Ødegård Lunde og Lina Mogstad

Fra SLF: Nina Strømnes Rodem, Tor Erik Jørgensen, Haavard Mjelde, Randi Evju Schweigaard (sak 10 og 13), Hilde-Kari Skarstein, Liv Kjølseth (sak 3-5), Tora Sandbu (sak 11 og 19), Anders Leine (sak 12), Øyvind Breen (sak 8 og 9), Bjørn Skjeppe (sak 7), Sigrun Rødset (6 og 15), Christian Wormstrand (sak 17 og 18), Nils Einar Eliassen (sak 15) og Anne Lise Haugestad (sak 14)

Forfall: Ottar Befring, Geir Grosberg, Inger Skjerve Bjartnes, Gabriel Joa, Per Odd Gjestvang og Grete Andreassen

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes. Sak 16 er trukket.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Omsetningsrådet 05.12.2003 godkjennes.

Innhold:

3.	Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet egg og fjørfe – Regnskap 2003.....	3
4.	Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt – Regnskap 2003	8
5.	Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pelsdyr – Regnskap 2003	11
6.	Faglige tiltak melk – Regnskap 2003.....	13
7.	Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk – Oppgave og regnskap 2003	15
8.	Opplysningskontoret for brød og bakerverer, Brødfakta. Regnskap 2003	18
9.	Markedsregulering kornsektoren – Regnskap for administrasjonsgodtgjørelse 2003	20
10.	Markedsregulering i kjøttsektoren - Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for 2004	22
11.	Faglige tiltak kjøtt- Søknad om utvidelse av budsjettet for 2004	25
12.	Forenkling av ordningen med avgiftsfri retur av leieslaktet kjøtt.....	26
13.	Markedsregulering kjøtt og melk – Støtte til fellesprosjektet ”Rapport kvoteselgere 1997-2002”	31
14.	Dekning av administrasjonskostnader i SLF – Budsjett 2004	32
15.	Mellomfinansiering ved omsetning av melkekvoter.....	34
16.	Saken er trukket.....	35
17.	Kontrollfunksjoner, ansvars- og arbeidsfordeling mellom Omsetningsrådet, Statens landbruksforvaltning og tilhørende kontrollorganer	35
18.	Avsetningstiltak i melkesektoren – Synnøve Finden ASAs klage av 30.04.02 over vedtak i Omsetningsrådet 26.10.01 og 03.04.02 vedr. korreksjon av reguleringseksport av hvitost for perioden 01.07.97-30.06.00	38
19.	Skjønsmessig fastsetting av omsetningsavgift på direktesalg av egg for år 2002.....	43
20.	Møteplan andre halvår 2004.....	43

3. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet egg og fjørfe – Regnskap 2003

I henhold til *forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2* kan det bevilges midler over fondet for omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Med brev av 18. februar 2004 sender Prior Norge regnskap for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2003. Omsetningsrådet vedtok 2.12.02 budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for egg og fjørfe. Samlet budsjett var på kr 28 900 700. Regnskapet er godkjent av styret i Prior Norge. Idè- og ressursutvalget har ikke behandlet regnskapet.

I forbindelse med gjennomgang av budsjettene oppdaget Statens landbruksforvaltning at det var summeringsfeil i totalbeløpet i regnskapet til Fagsenteret for fjørfe samt en feil i fordelingen mellom egg og fjørfekjøtt i brevet fra Prior Norge. Statens landbruksforvaltning har vært i dialog med Prior Norge v/Sissel Stumlien og har fått bekreftet korrekte tall. Tallene nedenfor avviker derfor noe i forhold til brev fra Prior Norge og i forhold til regnskapet for Fagsenteret for fjørfe.

Totalt forbruk i 2003 er på kr 27 767 138 og dette er kr 1 133 562 (4,1 %) lavere enn disponibelt budsjett.

Tabellen nedenfor viser totaltallene for regnskap og budsjett for Fagsenteret for fjørfe og Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt (OEH), samt en sammenlikning med regnskapene for 2001 og 2002.

	2003		2002	2001
	Budsjett	Regnskap	Regnskap	Regnskap
Fagsenteret for fjørfe	8 256 700	7 328 541	8 190 713	7 820 087
OEH	20 644 000	20 438 597	20 477 517	20 573 992
Totalt	28 900 700	27 767 138	28 668 230	28 394 079

Fagsenteret for fjørfe

Regnskapet for Fagsenteret for fjørfe viser at kr 7 328 541 er brukt til faglige tiltak i 2003, og dette er kr 928 159 (11,2 %) under budsjett. Det er benyttet kr 4 206 615 (57,4 %) til hvitt kjøtt og kr 3 121 926 (42,6 %) til egg.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over avvik i kroner og i prosent mellom budsjett og regnskap i 2003, samt en sammenlikning med regnskapene for 2001 og 2002.

Fagsenteret for fjørfe	2003		Avvik		2002	2001
	Budsjett	Regnskap	i kroner	i %	Regnskap	Regnskap
Personal- og administrasjonskostnader	3 888 700	3 479 623	-409 077	-10,5	3 900 580	3 368 432
Helse- og sykdomsproblematikk	1 159 000	882 322	-276 678	-23,9	1 168 300	758 757
Produktkvalitet	1 339 000	1 346 036	7 036	0,5	885 000	900 410

Produksjonsøkonomi	0	67 382	67 382	100	608 639	817 650
Produksjonssystemer	428 000	537 796	109 796	25,7	332 756	335 137
Datafangst og informasjon	642 000	642 000	0	-	500 000	856 000
Ekstra FoU	800 000	373 382	-426 618	-53,3	795 438	783 701
Totalt	8 256 700	7 328 544	-928 159	-11,2	8 190 713	7 820 087

Fagsenteret for fjørfe opplyser at den faglige aktiviteten i størst grad har vært preget av veterinærfaglige problemstillinger innen dyrehelse og velferd. Videre har Fagsenteret for fjørfe i løpet av 2003 videreutviklet sin hjemmeside på Internet og utgitt aktivitetsrapport for 2002.

Når det gjelder posten personal- og administrasjonskostnader har Fagsenteret for fjørfe benyttet ca. kr 400 000 mindre enn budsjettet. Både lønnsutgifter, reiseutgifter og driftskostnader har vært lavere enn forventet.

For posten helse- og sykdomsproblematikk er det et underforbruk på 23,9 %. Fagsenteret for fjørfe begrunner underforbruket for en stor del med en tilbakebetaling fra Forskningsrådet for prosjektet "alternativer til koksidiostatika i fjørfekjøttproduksjonen".

Ved planleggingen av virksomhetens aktiviteter for 2003 ble det ikke lagt opp til aktivitet under posten produksjonsøkonomi. Det ble således heller ikke budsjettet med noe beløp på posten. I forbindelse med prosjektet "Malingsgrad og fôringsmåter for norsk korn i fôr til fjørfe" ble det overført kr 67 382 for mye til Fagsenteret for fjørfe i 2002. Fagsenteret oppdaget selv forholdet ved en revisjon av regnskapet for prosjektet og har ved tilbakebetalingen til Norges Forskningsråd ryddet opp i forholdet. Saken er også tatt opp med revisor.

Statens landbruksforvaltning viser til at Fagsenteret for fjørfe på en ryddig og god måte har fått rettet opp en feil. På denne bakgrunn mener Statens landbruksforvaltning at dette forholdet ikke bør anses å falle inn under regelen om at det ikke er anledning til å gjøre overføringer mellom postene på mer enn 10 %.

I budsjettvedtaket i Omsetningsrådet 2.12.02 heter det blant annet at "det kan uten godkjenning gjøres overføringer på opptil 10 % mellom de enkelte postene." Av tabellen ovenfor går det fram at det i tillegg til ovennevnte overforbruk på posten produksjonsøkonomi, også er et forbruk på posten produksjonssystemer som overstiger grensen på 10 %. Statens landbruksforvaltning har ikke mottatt noen søknad fra Fagsenteret om å gjøre overføringer mellom poster utover denne vedtatte grensen. Overforbruket er på 109 796 eller (25,7 %) i forhold til budsjett.

Statens landbruksforvaltning har vært i kontakt med Fagsenteret for fjørfe v/Kristian Hoel for å få en nærmere begrunnelse for overforbruket. Fagsenteret for fjørfe begrunner overforbruket som følger:

"Prosjektet Helsetilstand og velferd hos verpehøner i innreda bur og bingesystemer er et 3 årig prosjekt som er delfinansiert av Norges forskningsråd, Jordbruksavtalemidler og Omsetningsrådsmidler. Prosjektet hadde ved kontraktsinngåelsen et budsjett på kr 1 640.000,-. Totalregnskapet til slutt forteller om et totalforbruk på kr 1 729.662,- dvs. en overskridelse av totalbudsjettet på 5,5 % over 3 år.

Pga. rutinene ved Norges veterinærhøgskole er analysekostnader innkjøpt fra immunologisk laboratorium (ved Norges veterinærhøgskole) som var budsjettert jevnt over 3 år, fakturert i sin helhet på faktura for 3. kvartal 2003. Vi snakker her om en kostnad på 263.979. Dersom denne kostnaden som andre kostnader i prosjektet, hadde vært fordelt over 3 år ville den årlige kostnaden vært 87.993. Dvs. at den reelle kostnaden i 2003 har vært 406.587 (totalforbruk) - 263.979 (totale analysekostnader) + 87.993 (analysekostnader, andel 2003) = 230.601.”

Prosjektet helsetilstand og velferd hos verpehøner i innreda bur og bingesystemer er et tverrfinansiert prosjekt som har gått over en 3 års periode. Prosjektet er finansiert av midler fra Norges forskningsråd, jordbruksavtalemidler og omsetningsavgiftsmidler. Totalt har det vært en budsjettoverskridelse på kr 129 662, noe som utgjør ca 5,5 % av den totale rammen.

Når det gjelder prosjekter som går over flere år er det totalkostnadene over prosjektperioden som er styrende, og det kan skje at det i et år er et underforbruk mens det i et annet år er et overforbruk. Leverandørenes faktureringsadferd/periodisering vil her kunne spille en rolle. I dette konkrete prosjektet har Norges veterinærhøgskole fakturert et beløp, som var budsjettert over tre år, samlet. Videre er det, når det gjelder tverrfinansielle prosjekter, vanlig å se på den totale budsjettammen og ikke rammene til de enkelte finansieringskildene. Statens landbruksforvaltning bemerker at det var et underforbruk på posten for 2002 på ca. kr 40 000.

Statens landbruksforvaltning legger, i sitt arbeid som sekretariat for forskningsfondet og for forskningsmidler over jordbruksavtalefondet, til grunn en forvaltningspraksis som skissert over. Statens landbruksforvaltning mener i betraktning av de ovennevnte momentene at det også vil være naturlig å legge en slik forvaltning til grunn i denne saken.

På denne bakgrunn finner Statens landbruksforvaltning ikke noen grunn til å følge opp avviket videre i forhold til godkjenning av regnskap for 2003.

I årsmeldingen til Matmerk kommer det frem at de har mottatt kr 3 470 000 i tilskudd fra Omsetningsrådet for 2003, men viser ikke til egg og fjørfe særskilt.

I regnskapet for Fagsenteret for fjørfe går det fram at Matmerk har mottatt kr 420 000 fra sektoren egg og hvitt kjøtt. Beløpet er kostnadsført på posten datafangst og informasjon.

Hva gjelder posten ekstra FoU har Fagsenteret for fjørfe benyttet i underkant av halvparten av det som var budsjettert.

Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt

Regnskapet for OEH viser at kr 20 438 597 er brukt til opplysningsvirksomhet i 2003, og det er kr 205 403 (1 %) under budsjett. Kostnadene fordeler seg med kr 13 285 088 (65 %) på hvitt kjøtt og kr 7 153 509 (35 %) på egg.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over avvik i kroner og i prosent mellom budsjett og regnskap i 2003, samt en sammenligning med regnskapene for 2001 og 2002.

OEH	2003		Avvik		2002	2001
	Budsjett	Regnskap	I kroner	i %	Regnskap	Regnskap
Personal- og administrasjonskostnader	4 389 000	4 226 513	- 162 487	- 3,7	4 219 987	4 605 152
Prøvekjøkken	200 000	201 021	1 021	0,5	326 323	381 447
Reklamemateriell	2 540 000	3 974 110	1 434 110	56,5	4 861 449	5 177 366
Annonsering	9 275 000	8 021 775	- 1 253 225	- 13,5	6 245 621	5 432 875
PR.	1 000 000	928 066	- 71 934	- 7,2	1 659 089	1 605 145
Butikkaktiviteter	2 010 000	1 807 945	- 202 055	- 10,1	1 905 268	1 931 518
Markeds- undersøkelser	260 000	289 400	29 400	11,3	301 095	273 990
Prosjekt "egg i skolen"	970 000	989 767	19 767	2	958 685	1 166 499
Totalt	20 644 000	20 438 597	- 205 403	-1	20 477 517	20 573 992

Også for OEH har personal- og administrasjonskostnadene vært noe lavere enn budsjettet for 2003. Det har vært noe mer reisekostnader enn planlagt for perioden, men mindre bruk av overtid og korttidsansatte gir et totalt forbruk 3,7 % under budsjett.

Posten prøvekjøkken omfatter blant annet utprøving av oppskrifter, foto til annonser, brosjyrer og pressemeldinger og har et forbruk som budsjettet.

OEH hevder når det gjelder postene reklamemateriell og annonsering at det er naturlig å se postene samlet slik det gjøres i andre sektorer. De opplyser videre at postene vil samles fra og med budsjettåret 2004.

OEHs budsjett for 2004, godkjent i Omsetningsrådet 05.12.03, er bygget opp over samme lest som for 2003. Postene reklamemateriell og annonsering er budsjettet hver for seg i tråd med forslaget fra OEH.

Statens landbruksforvaltning merker seg at OEH viser til at det i andre sektorer budsjetteres samlet for de to nevnte postene. Statens landbruksforvaltning vil i denne forbindelse bemerke at dette bare tildels er korrekt. Hvis en eksempelvis ser på Opplysningskontoret for kjøtt (OFK) sitt budsjett er det riktignok en samlet post for prosjektene. Posten heter reklamekampanjer og er for øvrig spesifisert for hvert enkelt prosjekt. Imidlertid har OFK også en egen post som heter markedsføring hvor eksempelvis forventede kostnader til minikokebøkene føres.

På posten annonsering i OEHs regnskap er det et underforbruk på ca. 1,2 mill. kroner (-13 %), mens det for posten reklamemateriell er et overforbruk på ca. 1,4 mill. kroner (56 %). Overforbruket på posten reklamemateriell og underforbruket på posten annonsering begrunnes med at uroen i radiomarkedet mot slutten av fjoråret gjorde at OEH valgte å holde tilbake noen av midlene budsjettet til radioannonseringen. IRU ønsket å starte en kyllingkampanje i januar 2004, og for å kunne produsere kampanjemidler til dette ble de midlene som var holdt tilbake fra radioannonseringen benyttet. Det skal i denne sammenheng også bemerkes at det ble stilt spørsmål ved økningen (48,2 %) på posten annonsering ved behandling av budsjettet 02.12.02.

Det må kunne forventes at OEH har tilstrekkelig med budsjettstyringsinstrumenter til å forhindre at slike overdisponeringer forekommer. I den grad det oppfattes som nødvendig er det anledning til å fremme forslag om å overføre større beløp mellom enkeltpostene

eller fremme forslag om revidert budsjett, med andre ord be om ”godkjenning” jf. Omsetningsrådets vedtak. Statens landbruksforvaltning har merket seg at OEHs overforbruk av budsjett skjedde sent i 2003, underforstått at det ikke var tid til å fremme endringsforslag. Statens landbruksforvaltning konstaterer at OEH heller ikke orienterte Omsetningsrådet om at de ville foreta endringen.

Statens landbruksforvaltning konstaterer at overforbruket på 56 % på posten annonsering er et brudd på Omsetningsrådets budsjettvedtak. Samtidig er det klart at overføringene skjer mellom beslektede budsjettposter og videre at OEH holder seg innenfor budsjettets totalramme, som er det viktigste for Omsetningsrådet. Statens landbruksforvaltning vil derfor etter en samlet vurdering likevel innstille på at regnskapet godkjennes.

Når det gjelder posten PR har OEH nyttet ca. kr 70 000 mindre enn budsjett. OEH forklarer dette med at de, på bakgrunn av at PR budsjettet for 2003 var vesentlig lavere enn tidligere års, var nødt til å takke nei til en del redaksjonelle samarbeid.

Posten butikkaktiviteter er også lavere enn budsjett (ca. kr 200 000). Dette skyldes i følge OEH i hovedsak at enkelte aktører ikke har benyttet sin tildelte demonstrasjonskvote fullt ut.

Også når det gjelder posten markedsundersøkelser registrerer Statens landbruksforvaltning at det er et overforbruk (11,3 %). Statens landbruksforvaltning er av den oppfatning at dette er en beskjeden post i budsjettet, slik at overføringen ikke kan sies å ha hatt betydelige konsekvenser for de andre postene i budsjettet. Statens landbruksforvaltning finner på bakgrunn av dette ingen grunn til å følge opp denne budsjettoverskridelsen videre.

Posten prosjekt ”Egg i skolen”, dekker produksjon og utsendelse av undervisningsmateriellet ”Pål sine Høner”, der alle landets 3. klasser tilbys et tverrfaglig undervisningsopplegg. Det er benyttet ca. kr 20 000 mer enn budsjettet på posten.

Begge regnskapene er attestert av statsautorisert revisor (KPMG) 17. februar 2004.

Med hjemmel i forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 gjøres følgende

Vedtak:

1. Regnskapet fra Prior Norge over bruk av midler fra omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt til faglige tiltak godkjennes med kr 7 328 541. Kr 4 206 615 bevilges av midler for omsetningsavgiften for fjørfekjøtt, og kr 3 121 926 bevilges av midler fra omsetningsavgiften for egg.
2. Regnskapet fra Prior Norge over bruk av midler fra omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt til opplysningsvirksomhet godkjennes med kr 20 438 597 til opplysningsarbeid. Kr 13 285 088 bevilges av midler for omsetningsavgiften for fjørfekjøtt, og kr 7 153 509 bevilges av midler fra omsetningsavgiften for egg.
3. Omsetningsrådet konstaterer at posten reklamemateriell er overskredet med 56,5 % i forhold til godkjent budsjett. Det presiseres at overføringer mellom budsjettposter på over 10 % ikke skal forekomme uten forhåndsgodkjenning i Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

4. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt – Regnskap 2003

I henhold til *forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2* kan det bevilges midler over fondet for omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

I brev av 20. februar 2004 sender Fagsenteret for kjøtt regnskap for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2003. Regnskapet er behandlet og godkjent av Norsk Kjøtt sitt styre den 20. februar 2004. Attest fra statsautorisert revisor er lagt ved oppgaven i brev fra KPMG av 26. februar 2004.

Forbruket for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2003 er på totalt kr 104 415 255. Dette er kr 3 260 745 lavere enn disponibelt budsjett fastsatt til kr 107 676 000, jf. vedtak i Omsetningsrådet den 2. desember 2002.

Tabellen viser totaltallene for regnskapet og budsjettet til Fagsenteret for kjøtt og Opplysningskontoret for kjøtt, samt en sammenlikning med regnskapene for 2001 og 2002.

	2003		2002	2001
	Budsjett	Regnskap	Regnskap	Regnskap
Fagsenteret for kjøtt	53 004 000	50 528 505	54 042 963	50 858 581
Opplysningskontoret for kjøtt	54 672 000	53 886 750	53 777 548	50 417 090
Totalt	107 676 000	104 415 255	107 820 511	101 275 671

Fagsenteret for kjøtt

Regnskapet for Fagsenteret for kjøtt viser at den omsetningsavgiftsfinansierte virksomheten beløp seg til kr 2 475 493 mindre enn budsjettet (-4,7 %). Innsparingen forklares med at lønnsoppgjøret i 2003 var et nulloppgjør og med at en midlertidig stilling ved Fagsenteret ikke ble besatt.

Tabellen under gir en oversikt over avvik i kroner og i prosent mellom budsjett og regnskap i 2003 samt en sammenlikning med regnskapene for 2001 og 2002.

Fagsentret for kjøtt	2003		Avvik		2002	2001
	budsjett	regnskap	kroner	%	regnskap	regnskap
Støtte til kvalitets og avlsarbeid	13 532 000	13 581 000	-49 000	0,4	14 420 475	13 056 480
Norsk matanalyse	2 900 000	2 900 000	0	0	2 900 000	3 000 000
Matmerk	1 400 000	1 400 000	0	0	1 400 000	1 400 000
Kjøttbransjens elitelag	500 000	500 000	0	0	500 000	350 000
Den norske matfestivalen			0	0	288 000	288 000
Prosjekt Fjellbeite og lavlandsbeite, planteforskning	25 000	25 000	0	0	25 000	0
Støtte til skrapesjueforskning					400 000	400 000
Diverse uforutsett	675 000	338 000	337 000	-49,9	328 726	0
Sum støtte til kvalitet og avlsarb.	19 081 000	18 695 000	-287 001	0,01	20 262 201	18 494 480
Helsetjeneste for svin	2 841 000	2 888 313	47 313	1,7	2 982 086	2 710 295
Helsetjeneste for sau	953 000	933 719	-19 281	-2,0	953 318	832 149
Husdyrkontrollen, drift	5 449 000	5 295 709	-153 291	-2,8	4 952 195	4 084 219
Husdyrkontrollen, utvikling	2 321 000	1 766 449	-554 551	-23,9	3 388 291	2 796 023
KOORIMP	705 000	644 117	-60 883	-8,6	691 279	731 946
Forsøksskjæring, kurs m.m.	2 361 000	2 165 889	-195 111	-8,3	2 487 888	2 150 563
Fagsentret for øvrig	18 793 000	17 678 927	-1 114 073	-5,9	17 852 254	18 613 868
Ekstra FoU-satsing	500 000	460 384	-39 616	-7,9	473 450	445 038
Sum faglige tiltak	33 923 000	31 833 507	-2 089 493	-6,2	33 780 761	32 364 101
Totalt Fagsenteret	53 004 000	50 528 505	-2 475 493	-4,7	53 777 548	50 417 090

I budsjettvedtaket i Omsetningsrådet 28.11.2001 heter det blant annet at ”det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet.” Det er utover dette ikke satt noen konkret grense på hva som menes som ”mindre budsjettoverføringer” slik det er gjort innenfor fjørfesektoren hvor grensen er fastsatt til 10 %.

Som det framgår av tabellen over er det kun posten ”Helsetjenesten for svin” som representerer et overforbruk i forhold til budsjettet. Overforbruket beløper seg til kr 47 313 (1,7 %) og begrunnes med at det er gitt tilskudd til innkjøp av analyseutstyr for hormonanalyser ved NVH.

To av postene, henholdsvis posten ”Diverse” (-49,9 %) og ”Husdyrkontroll utvikling” (-23,9 %), innebærer avvik i forhold til budsjettet på mer enn 10 %.

Fagsenteret redegjør for disponeringene ved å vise til at av en totalramme på kr 675 000 ble kr 288 000 brukt til grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen, mens 50 000 ble benyttet til å utrede status på forskning angående rome og alveld.

Den treårige avtalen om grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen gikk ut i 2003. I påvente av en evaluering av arrangementet ble det derfor ikke avsatt midler over en egen post for 2003. I stedet ble det overført kr 300 000 til posten "Diverse" som kan disponeres etter behandling av Omsetningsrådets arbeidsutvalg (AU). AU vedtok, på sitt møte 19.6.2003 at Fagutvalget for kjøtt kunne bruke 288 000 fra posten "Diverse" til grunnfinansiering av Den Norske Matfestivalen 2003.

Når det gjelder bevilgningen til å utrede status på forskning angående rome og alveld over posten "Diverse" ble vedtak fattet i AU 3.6.2003. Rapporten *Status for forskning på alveld og tilsvarende problemstillinger i internasjonal sammenheng* utarbeidet ved Veterinærinstituttet er nå publisert og utgjør rammene for videre aktivitet på dette feltet. En kortversjon av rapporten er også publisert på hjemmesidene til Veterinærinstituttet og Fagsenteret for kjøtt, og en populærvitenskaplig artikkel vil publiseres i Go`møring.

Kostnadene ved utvikling av husdyrkontrollen ble totalt 1 766 449 kroner lavere enn budsjettet (23,9 %). Fagsenteret redegjør for underforbruket på Storfekjøttkontrollen og Sauekontrollen ved å vise til at utviklingen av rapporter over Internett ble forsinket, fordi forhandlinger med tilbyderne av de elektroniske løsningene tok mer tid en forutsatt av hensyn til å sikre mest mulig framtidrettede løsninger.

Styrebehandlet årsmelding og revisorattestert regnskap for Matmerk er fremlagt.

SLF har utover dette ingen kommentarer til Fagsenteret for kjøtt sitt regnskap for 2003.

Opplysningskontoret for kjøtt

Opplysningskontoret for kjøtt (OFK) hadde kr 54 672 000 i disponibelt beløp for 2003. Regnskapet viser et forbruk på kr 53 886 750 som er ca. kr 785 250 (-1,44 %) under budsjett.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over avvik i kroner og i prosent mellom budsjett og regnskap i 2003, samt en sammenligning med regnskapene for 2001 og 2002.

	2003		Avvik		2002	2001
	budsjett	regnskap	kroner	%	regnskap	regnskap
Administrasjon	8 227 000	8 347 183	120 183	1,46	8 220 395	7 765 070
Utredningsbehov	2 845 000	2 375 623	-469 377	-16,50	3 309 363	3 136 474
Reklamekampanjer	23 100 000	22 718 703	-381 297	-1,65	22 626 287	21 190 894
PR-og informasjonstiltak	4 750 000	4 474 254	-275 746	-5,81	4 882 979	3 546 547
Nettverksbygging - holdningsskapende arbeid	4 750 000	4 399 732	-350 268	-7,37	4 132 018	4 291 657
Markedsføring handel/industri	10 500 000	11 571 255	1 071 255	10,20	10 606 506	10 486 448
Reserve	500 000	0	-500 000	-100	0	0
Sum	54 672 000	53 886 750	-785 250	-1,44	53 777 548	50 417 090

Opplysningskontoret for kjøtt har brukt mer enn budsjett hva angår to poster: ”Administrasjon” (1,46 %) og ”Markedsføring handel og industri”(10,20 %).

OFK forklarer at de administrative utgiftene ble kr 120 183 (1,46 %) høyere enn budsjettet fordi det ble foretatt en utbedring av kontorplasser og tilhørende utstyr.

Når det gjelder posten ”Markedsføring handel/industri” vises det til at utvikling og trykking av serien Minikokebøker ble opp-prioritert i 2003. Det fremgår av enkeltpostene i regnskapet at det ble brukt kr 2 286 290 mer til minikokebøker og oppskriftshefter enn budsjettet. Det ble imidlertid benyttet kr 881 412 mindre til distribusjon.

Budsjettposten ”Utredningsbehov” var berammet til kr 2 845 000 og det ble benyttet kr 469 377 (16 %) mindre enn planlagt. OFK viser til at enkelte aktiviteter har blitt forskjøvet til kommende år.

Av totalt kr 23 100 000 ble kr 22 718 703 benyttet til Reklamekampanjer (- kr 381 297 (-2 %)). Dette samsvarer med de føringer som ble gitt i vedtak av 19.6.2003 i forbindelse med evalueringen av opplysningskontorene der det heter at betalt reklame skal brukes med forsiktighet. OFK opplyser at kampanjene for alle prioriterte kjøttslag er gjennomført i henhold til handlingsplanen, men at innsatsen for kalv ble tonet ned noe ut fra tilbudet i markedet. Kommunikasjonskonseptet Matprat.no ble utbedret høsten 2003 og fremheves av OFK som et vellykket uttrykk for økende Internett satsning.

Videre ble det benyttet kr 350 268 mindre til nettverksbygging og holdningskapende arbeid (- 0,07 %). En nærmere gjennomgang av regnskapet viser at det er brukt kr 326 696 mindre enn budsjettet til ”kjøtt på timeplanen 6. klasse”.

SLF har utover dette ikke noen kommentarer til Opplysningskontoret for kjøtt sitt regnskap for 2003.

Med hjemmel i forskrift for bruken av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 25. september 1991 gjøres følgende

Vedtak:

1. Omsetningsrådet godkjenner regnskapet for 2003 over bruk av midler til faglige tiltak i kjøttsektoren, og kr 50 528 505 kan utbetales fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt til Fagsenteret for kjøtt.
2. Omsetningsrådet godkjenner regnskapet for 2003 over bruk av midler til opplysningsvirksomhet i kjøttsektoren, og kr 53 886 705 kan utbetales fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt til Opplysningskontoret for kjøtt.

5. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet pelsdyr – Regnskap 2003

I henhold til *forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2* kan det bevilges midler over fondet for omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

I brev av 6. februar 2004 oversender Norges Pelsdyrslag (NPA) regnskap for anvendelsen av omsetningsavgiften for pelsdyrskinn i 2003. Budsjettet ble vedtatt på møte i Omsetningsrådet 2. desember 2002. Disponibelt budsjett for 2003 var på kr 5 160 000. Det framgår av regnskapet at det er anvendt kr 4 150 000 kr noe som innebærer en reduksjon på 19,6 % i forhold til budsjett. NPA forklarer forholdet med at omsetningsverdien for skinn ble betydelig lavere enn prognosene for 2003, men viser til at virksomheten for en stor del likevel er opprettholdt, da finansiert over andre inntektskilder. Verdien per skinn er vanskelig å prognosere siden skinnene selges på auksjon til verdensmarkedets priser, som kan variere betydelig fra år til år. Som et resultat av sviktende salgsinntekter vedtok Omsetningsrådet den 5.12.03 å øke omsetningsavgiften på pelsdyrskinn fra 1,75 til 2,25 % med virkning fra 01.01.04.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over de enkelte postene i regnskapet og budsjettet for 2003, samt en sammenligning med regnskapet for 2002 og 2001 for bruk av avgift på pelsskinn.

ÅR	2003			2002	2001
HOVEDPOST	Budsjett omsetn.avg.	Regnskap omsetn.avg.	Tot.regnskap NPA	Regnskap omsetn.avg.	Regnskap omsetn.avg.
Reklame/salgsfremmende tiltak	1 500 000	990 000	1 000 000	1 500 000	1 500 000
Faglig virksomhet/rådgivning	3 190 000	2 690 000	6 129 000	3 220 000	3 650 000
Forskning og utvikling	270 000	270 000	1 420 000	230 000	230 000
Ledelse	200 000	200 000	2 949 000	200 000	200 000
Andre tiltak/kostnader	0	0	4 196 000	0	0
SUM	5 160 000	4 150 000	15 694 000	5 150 000	5 580 000

Vedrørende budsjettpost ”reklame/salgsfremmende tiltak” opplyser NPA at markeds- påvirknings- og markedsføringsarbeidet i hovedsak er rettet mot Kina og Russland gjennom et samarbeid mellom pelsoppdretterne i de fire nordiske landene i selskapet SAGA Furs of Scandinavia (SAGA). Regnskapet viser at de totale midlene benyttet er 34 % lavere enn budsjettet.

Ved budsjettposten ”faglig virksomhet/rådgivning” rapporterer NPA blant annet om avlsarbeidet utført i 2003. Det er foretatt en dataregistrering av ca. 28 200 avlstisper med tilhørende valper, til en sentral database. I 2003 ble det arrangert 15 livdyrutstillinger. Antallet utstilte dyr er redusert grunnet bortfall av muligheten til å delta med tisper. Dette kommer til syne i en reduksjon av utgifter til utstillinger finansiert av pelsdyravgiften sammenlignet med regnskapet for 2002. Også det totale beløp benyttet til dette formålet er nær halvert fra året før. Det rapporteres videre om at om lag 30 % av pelsdyroppdretterne har deltatt på lokale skinnutstillinger i 2003, og at det ble gjennomført 12 sorteringskurs med til sammen 130 deltakere. Det ble ikke gjennomført kurs i opplæring av nye inseminører i 2003, men det ble foretatt oppfølging av eksisterende inseminører.

NPA opplyser om at det ved deres laboratorium ble testet og analysert 1340 ferdigforprøver og 650 råvareprøver. Det høye antallet skyldes at det er benyttet betydelige mengder av ensilasje basert på avfall fra fjørfeslakting, noe som er et nytt produkt og som er med å redusere forkostnadene i skinnproduksjonen.

NPA opplyser at det ble innført en ordning med helsekort for pelsdyr 2003, og at arbeidet med å bekjempe sykdommen plasmacytose ble intensivert. 87 % av den norske bestanden var frisk ved årets utgang. Budsjettmidlene over pelskinnavgiften som er benyttet til helse og dyrevelferd er stabil sammenlignet med 2002.

Når det gjelder produksjonsveiledning melder NPA om at de ikke har hatt kapasitet til å oppsøke den enkelte produsent, og at rådgivningen i stedet var konsentrert om kurs og møter samt artikler i Norsk Pelsdyrblad. Det er gjennomført få oppdretterbesøk, men en registrering på egenmeldingsskjema når det gjelder prosjekt kvalitetssystem og miljø.

Regnskapet for forskning og utvikling representerer en økning i forhold til 2002, spesielt i dyrehelse og velferdsprosjekter. I 2003 ble det presentert forskningsresultater basert på parallelle forsøk i Finland og Norge for avl av spesielt tillitsfulle dyr. Et annet prosjekt for å kartlegge revens sosiale adferdsbehov skal avsluttes i 2004. Dette er i tråd med St.meld. nr. 12 (2002-2003) Dyrehold og dyrevelferd, som inneholder flere målsettinger og tiltak vedrørende pelsdyr. Også styret for forskningsmidlene over jordbruksavtalen ønsker å prioritere området dyrevelferd/dyrehold.

Regnskapet viser at det samme beløpet av pelsskinnsavgiften er benyttet til ledelse og administrasjon i 2003 som i 2002 og 2001.

SLF har bare registrert mindre budsjettoverføringer mellom hovedpostene. Utover dette har ikke SLF noen bemerkninger til regnskapet for 2003.

Regnskapet ble godkjent av revisor 27. februar 2004 og av styret i NPA 4. mars samme år.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, gjøres følgende

Vedtak:

Omsetningsrådet godkjenner Norges Pelsdyrslags regnskap for 2003 over bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, og kr 4 150 000 kan utbetales fra fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn.

6. Faglige tiltak melk – Regnskap 2003

I henhold til *forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet* § 2 kan det bevilges midler over fondet for omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Med brev av 19.02.04 sender Tine BA regnskap for bruk av midler til faglige tiltak for melk. Omsetningsrådet vedtok 2.12.02 budsjett for 2003 for faglige tiltak for melk. Det ble avsatt kr 9 940 000 av fondet for omsetningsavgiften for melk.

Det fremgår av brevet at det er benyttet til sammen kr 9 940 000 fra Tine BA til faglige tiltak. Av disse midlene er det utbetalt kr 8 540 000 til Norsk Matanalyse og kr 1 400 000 til Stiftelsen Matmerk. Dette er i samsvar med budsjettet for 2003 som ble behandlet og godkjent i Omsetningsrådet 2.12.02. Overføringene er attestert av statsautorisert revisor.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over de budsjett og regnskap for 2003, samt en sammenligning av regnskapet for 2002:

	2003		2002
	Budsjett	Regnskap	Regnskap
Norsk Matanalyse	8 540 000	8 540 000	8 540 000
Matmerk	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Totalt	9 940 000	9 940 000	9 940 000

Tine BA oversendte styrebehandlet regnskap for Norsk Matanalyse. Revisorattestert regnskap for Matmerk er lagt frem.

Norsk Matanalyse

Årsregnskapet fra Norsk Matanalyse viser at det totalt er inntektsført 11 727 500 kroner under posten annen driftsinntekt. Dette er midler fra omsetningsavgiftene. Av dette har Tine BA overført kr 8 540 000 og Fagsenteret for kjøtt kr 2 900 000.

Støtten til Norsk Matanalyse over omsetningsmidlene for melk har vært uendret siden 1997 og fram til 2003. I den samme perioden har driftskostnadene økt fra ca. 27,7 mill. kroner til ca. 41,2 mill. kroner. Den relative andelen av omsetningen som finansieres med midler fra omsetningsavgiften er altså redusert med ca. 14 % i perioden 1997–2003.

Med bakgrunn i vedtak i Omsetningsrådet 2.12.02 har støtten til Norsk Matanalyse blitt vurdert i lys av fristillingen av næringsmiddellaboratoriene. Saken ble lagt fram for Omsetningsrådet 5.12.03. Statens landbruksforvaltning vurderte der at driftsstøtte til Norsk Matanalyse er i strid med de politiske føringer som ble gitt i forbindelse med omorganiseringen av laboratorietjenestene, og også føringer i forhold til saker med konkurransemessig betydning. Det har dessuten helt siden 1997 vært et mål å redusere støtten over tid. Det ble vedtatt at den direkte driftsstøtten til Norsk Matanalyse over budsjettene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet gradvis skal trappes ned og avvikles i løpet av perioden 2004-2006.

Matmerk

Av årsregnskapet til Matmerk fremgår det at det er overført totalt kr 3 470 000 av omsetningsmidlene i 2003. Melk er ikke spesifisert særskilt. I møte i Omsetningsrådet 2.12.02 ble det vedtatt at den totale støtten over omsetningsmidlene til Matmerk skulle være kr 3 470 000. Regnskapet samsvarer således med bevilgningen. Av det totale beløpet skulle kr 1 400 000 dekkes av omsetningsavgiften for melk. Matmerks regnskap viser at inntekter fra merkebrukerne har økt fra kr 722 343 til kr 771 422, og at overføringen fra jordbruksoppjøret er redusert med 2 mill. kroner, fra 18 til 16 mill. kroner.

Regnskapet er attestert av statsautorisert revisor.

Med hjemmel i forskrift 1991-09-25 nr. 1018 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 gjøres følgende

Vedtak:

Oppgaven over regnskap for faglige tiltak av midler fra Omsetningsavgiften på melk til

delfinansiering av Norsk Matanalyse og Matmerk godkjennes, og kr 9 940 000 utbetales fra fondet for omsetningsavgiften på melk.

7. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk – Oppgave og regnskap 2003

I møtet 02.12.2002 vedtok Omsetningsrådet budsjett for 2003 for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk. Det ble gjort slikt vedtak:

”1. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak og opplysningsarbeid i 2003 anvendes inntil 10 mill. kroner fordelt slik:

- Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG) kan anvende inntil kr 8 600 000
- Matmerk Norske Matmerker kan anvende inntil kr 250 000
- Økern Torvhall kan anvende inntil kr 150 000
- Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil kr 400 000
- GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil kr 600 000

2. Det kan gjøres mindre overføringer mellom hovedposter i budsjettene
3. Godkjennelse av budsjettene og adgangen til å disponere midler i samsvar med disse, blir gitt med forbehold om at det står tilstrekkelig med midler til disposisjon på fondet for omsetningsavgift hagebruk
4. Det annonseres ikke midler til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003. Denne praksis videreføres for senere år inntil bevilgningen eventuelt økes slik at det blir grunnlag for å annonsere midlene”

Opplysningsvirksomhet hagebruk

OFG er tildelt midler for 2003 for å gjennomføre informasjonskampanjer som skal stimulere til økt forbruk av norsk frukt, bær, grønnsaker og poteter. OFG har oversendt årsmelding og revisorbekreftet regnskap for 2003. Styret i OFG behandlet årsmelding og regnskap for 2003 i møte 24.2.2004.

OFG har i 2003 arbeidet med utgangspunkt i OFGs strategiplan for 2002–2005. Utgangspunktet for strategiarbeidet har vært å identifisere barrierer for et økt forbruk av frukt og grønnsaker i Norge. Strategiplanen er basert på markedsanalyser og på bidrag fra OFGs markedsutvalg. Gjennom målrettede virkemidler vil OFG bidra til å rive ned barrierene som hindrer økt forbruk av frukt og grønnsaker.

Omsetningsrådet skal kun godkjenne bruken av midler satt av i jordbruksavtalen til Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk på statsbudsjettets post 1150.70.11 Avsetningstiltak.

Oversikten i tabellen nedenfor viser sammenstilling av OFGs budsjett, regnskap og avvik mellom regnskap og budsjett i prosent for 2003, samt regnskap for 2002.

	2003	2003	Regnsk./Budsj.	2002
	Budsjett	Regnskap	Avvik i %	Regnskap
Opplysningsvirksomhet i regi av OFG				
Kollektiv omsetningsavgift	8 600 000	8 438 109	-1,9	8 417 166
Renter/salgsinntekter	200 000	394 740	97,4	1 370 280
Sum	8 800 000	8 832 849	0,4	9 787 446
Administrasjon	4 510 000	4 631 304	2,7	5 201 243
Tiltak:				
Holdningskampanjer	0	0	0	0
Langsiktige produktkampanjer	700 000	1 073 828	53,4	1 658 596
Markedsundersøkelser	1 400 000	1 410 475	0,7	329 400
Pressesamarbeid	690 000	697 412	1,1	468 991
Brosjyrer/butikkplakater	0	0	0	767 304
Div tiltak	650 000	647 540	-0,4	454 122
Reklamelager	650 000	372 291	-42,7	907 790

OFG sitt regnskap viser at det er brukt kr 4 236 564 til å dekke administrasjonskostnader i 2003. I regnskapet er finansinntekter med kr 394 740 ført til fradrag i administrasjonskostnadene. Totale administrasjonskostnader utgjør etter dette kr 4 631 304. OFG har 5 årsverk knyttet til arbeid med oppfølging av de tiltakene som er tatt inn i tabellen ovenfor. I jordbruksavtalen er det for 2003 i tillegg bevilget 7,5 mill kr til informasjons- og opplysningsvirksomhet knyttet til grønnsaker og poteter. Som i tidligere år har OFG administrert arbeidet også på dette området innenfor rammen av de administrasjonskostnader som er belastet kollektiv omsetningsavgift hagebruk (5 årsverk).

OFG har i 2003 brukt mer penger enn budsjettet til tiltaket Langsiktige produktkampanjer. Overforbruket er på kr 373 828 eller 53 prosent i forhold til budsjett. I budsjettvedtaket til Omsetningsrådet 02.12.02 heter det blant annet at "Det kan gjøres mindre overføringer mellom hovedposter i budsjettene" og at "OFG kan anvende inntil kr 8 600 000". SLF har ikke mottatt noen søknad fra OFG om å gjøre overføringer mellom poster. Styret for stiftelsen OFG har i møte 16.9.2003 godkjent forslag fra OFGs administrasjon om å omdisponere innsparte midler fra postene Reklamelager og Administrasjonskostnader til denne posten (ref. protokoll fra møtet). Det fremkommer ikke argumenter for hvorfor kampanjen Langsiktige produktkampanjer bør styrkes i styreprotokollen. Etter SLF's vurdering har administrasjonen og styret ikke behandlet denne saken i tråd med Omsetningsrådets vedtak om at totalbudsjettet er en øvre ramme og anledningen til å omdisponere midler er sterkt begrenset. Det at forbruket er lavere på en eller flere hovedposter er i seg selv ikke grunnlag for omdisponering, etter SLF's vurdering. SLF vil presisere for OFG hvilke forutsetninger som ligger til grunn for bruk av midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk. Med utgangspunkt i at øvrige tiltakene er gjennomført innenfor en kostnadsramme som avviker lite fra budsjett, vil SLF likevel anbefale at budsjettet bevilges.

Faglige tiltak

Budsjettet for faglige tiltak for 2003 på kr 1 400 000 var sammensatt av støtte til:
Matmerk Norske matmerker: kr 250 000

Økern Torvhall:	kr 150 000
Fruktlagerinspektøren:	kr 400 000
GPS:	kr 600 000

I årsregnskapet til Matmerk går det frem at de har mottatt kr 3 470 000 i tilskudd fra Omsetningsrådet for 2003, men viser ikke til midlene fra grøntområdet særskilt. Matmerk har i 2003 gjennomført reklamekampanje og Ukepressekampanjer, kampanjer for å forsterke Godt Norsk-merkede produkter, merkebrukerbesøk og diverse kurs og seminarer. Styrebehandlet og revidert regnskap ble forelagt i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 17.03.04.

I brev av 12.02.04 legger Økern Torvhall (ØT) fram driftsorientering og regnskap for 2003. ØT har utarbeidet ukentlige markedsmeldinger, gjennomført vinterkurs på Hurdalsjøen Hotell, gjennomført markvandring i flere fylker. ØT har også deltatt i produsentmøter og fagdager. Av totale administrasjonskostnader til dette arbeidet på kr 401 300, er kr 150 000 finansiert av fondet for omsetningsavgift hagebruk, som budsjettet. SLF har ingen merknader til revisorbekreftet regnskap for ØT for 2003.

Fruktlagerinspektøren har gjennom sin årsrapport av 4.2.2004 gitt en oversikt over det arbeidet som er gjort i 2003. Arbeidet i meldingsåret er gjennomført etter den arbeidsplanen som styret i GPS og Omsetningsrådet har godkjent. En stor del av fruktlagerinspektøren sitt arbeid som utgjør 0,5 årsverk, er knyttet til inspeksjoner av eplebeholdning på fruktlager i forbindelse med reguleringslagring og fabrikklevering av epler kl. 1. Fruktlagerinspektøren har ellers deltatt i produsentmøter, gjennomført årlig møte med grossister/pakkerier og gjennomført avlingsprognoser for frukt. Regnskapet for 2003 viser at det totalt for året er brukt kr 387 633. SLF har ingen merknader til revisorbekreftet regnskap for fruktlagerinspektøren for 2003.

GPS har gjennom sin årsrapport datert 23.2.2004 gitt en oversikt over det arbeidet som er gjort i 2003. Den produsentrettede rådgivning er gjennomført etter samme opplegg som i tidligere år, og har hatt som mål å oppnå bedre markedstilpasning for grøntproduktene og å levere grøntprodukter av god kvalitet til markedet.

I forbindelse med produksjonsplanlegging har GPS etablert styringsgrupper innenfor de viktigste produksjonskulturene. Styringsgruppene har ansvar for å innhente produksjonsplaner knyttet til de respektive kulturer. Der en har sett behov for justering /endring av planer er dette gjennomført.

For å bedre produktkvaliteten gjennomfører GPS rådgivning overfor produsent knyttet til sortsvalg, dyrkingsteknikk og lagringsteknikk. GPS samarbeider med forsøksringene og arbeider for en bedret produktkvalitet i hele verdikjeden fra produsent og fram til detaljist. GPS brukte vel 3,5 mill. kr totalt til produsentrettet rådgivning i 2003. SLF har ingen merknader til revisorbekreftet regnskap for GPS ifm. anvendelse av kr 600 000 til produsentrettet rådgivning i 2003.

Oversikten i tabellen nedenfor viser sammenstilling av budsjett, regnskap og avvik mellom regnskap og budsjett i prosent for faglige tiltak for 2003, samt regnskap for 2002.

	2003	2003	Regnsk./Budsj.	2002
	Budsjett	Regnskap	Avvik i %	Regnskap
Faglige tiltak	1 400 000	1 387 633	-0,9	1 415 000
Matmerk	250 000	250 000	0	250 000
Økern Torvhall	150 000	150 000	0	150 000
Fruktlagerinspektøren	400 000	387 633	- 3,1	370 651
GPS	600 000	600 000	0	600 000
Prosjekter (prod.rettet rådg.)				45 000

Med hjemmel i forskrift av 25.9.1991 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2, gjøres følgende

Vedtak:

1. Regnskap for OFG over bruken av midler fra omsetningsavgift hagebruk til opplysningsvirksomhet for 2003 godkjennes, og kr 8 438 109 bevilges fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.
2. Regnskap over bruk av midler fra omsetningsavgift hagebruk til faglige tiltak for 2003 godkjennes, og det bevilges følgende midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til:

Matmerk Norske matmerker:	kr	250 000
Økern Torvhall:	kr	150 000
Fruktlagerinspektøren:	kr	387 633
GrøntProdusentenes Samarbeidsråd:	kr	600 000
3. Omsetningsrådet viser til at posten ”langsiktede produktkampanjer” er betydelig overskredet i forhold til godkjent budsjett, og finner det nødvendig å presisere at større overføringer mellom hovedposter i budsjettet ikke skal forekomme uten forhåndsgodkjenning i Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

8. Opplysningskontoret for brød og bakerevarer, Brødfakta. Regnskap 2003

På møtet i Omsetningsrådet 2.12.2002 ble budsjettet for Brødfakta for 2003 godkjent. I brev av 6.12.2003 ble vedtaket om at det i 2003 kunne anvendes inntil kr 4 151 000,- til opplysningsvirksomhet i regi av Brødfakta i 2003, meddelt Norske Felleskjøp. Beløpet ble utbetalt i 2003.

I brev av 17.2.2004 legger Norske Felleskjøp, etter avtale med Statens landbruksforvaltning, frem foreløpig regnskap for Brødfakta for 2003. 12.03.04 oversender endelig regnskap med revisjonsberetning. Regnskapet ble godkjent av Norske Felleskjøps styre 12.03.04. Regnskapet viser et underforbruk på kr 120 877 i forhold til budsjett. Oversikten viser sammenstilling av budsjett og regnskap:

Budsjett 2003 Regnskap 2003

Sum sekretariatskostnader, inkludert 1,5 årsverk fordelt på to personer	kr 1 791 000	kr 1 575 223
<u>Projekter:</u>		
1. Informasjon og opplysningsvirksomhet rettet mot grunnskolen. Inkludert i beløpet ligger også undervisningsmateriell til barnehager. Dette er oppgaver som utføres i samarbeid med TINE og Opplysningskontoret for Frukt og Grønt.	kr 1 180 000	kr 1 440 780
2. Samarbeid med Norges Skiforbund og langrennseliten for å fremheve brød som en viktig og riktig del av kostholdet til aktive mennesker.	kr 580 000	kr 600 684
3. Kurs innen storhusholdning for å øke kompetansen om produksjon og oppbevaring av brød.	kr 200 000	kr 193 625
4. Profilering av Brødfakta gjennom diverse arrangementer og kanaler	kr 450 000	kr 492 166
5. Ikke fastsatte projekter	kr 100 000	kr 58 063
Sum projekter	kr 2 510 000	kr 2 785 318
<u>Sum driftskostnader</u>	<u>kr 4 301 000</u>	<u>kr 4 360 541</u>
Finansinntekter	kr 150 000	kr 88 664
Nettokostnader	kr 4 151 000	kr 4 271 877
<u>Refunderte kostnader</u>	<u>kr 4 151 000</u>	<u>kr 4 151 000</u>
<u>Årsunderskudd</u>	<u>kr 0</u>	<u>kr 120 877</u>

Underforbruket i sekretariatskostnader i forhold til budsjettet (kr 215 777) skyldes hovedsakelig mindre møte- og reiseaktivitet, spesielt knyttet til styrets arbeid.

Prosjektet med informasjon og opplysningsvirksomhet mot skolen har fått langt større oppslutning enn forventet. I prosjektet samarbeider Brødfakta med andre opplysningskontor og med Tine som har større ressurser å sette inn enn Brødfakta. I slike sammenhenger er det avgjørende at også Brødfakta følger opp. Dette har resultert i et forbruk på kr 260 780 mer enn budsjettet.

Under posten ikke fastsatte projekter er det budsjettet med kostnader til planlegging av informasjonstiltak i debatten om helsemessige sider ved bruk av brød som oppsto etter medieoppslag rundt Fedon Lindberg. Brødfakta vurderte etter hvert at prosjektet ville bli for ressurskrevende. Det ble derfor ikke satt i gang tiltak utover planleggingsfasen. Underforbruket på denne budsjettposten utgjør etter dette kr 41 937.

Reduksjon i rentenivået har resultert i mindre finansinntekter enn budsjettet.

Regnskapet viser et underskudd på kr 120 877 som dekkes gjennom redusert egenkapital. Statens landbruksforvaltning har ingen merknader til regnskapet for Brødfakta for 2003.

Med hjemmel i forskrift av 25.9.1991 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2, gjøres følgende

Vedtak:

Regnskapet til Brødfakta over bruk av midler fra omsetningsavgift korn til opplysningsvirksomhet i 2003 godkjennes, og kr 4 151 000 bevilges fra fondet for omsetningsavgift på korn.

9. Markedsregulering kornsektoren – Regnskap for administrasjonsgodtgjørelse 2003

På møtet i Omsetningsrådet 02.12.02 ble Norske Felleskjøps budsjettforslag til godtgjørelse for administrasjon av markedsreguleringen for år 2003 behandlet.

Omsetningsrådet fattet følgende vedtak: ”Norske Felleskjøp godtgjøres med kr 3 928 300,- for administrasjon av markedsreguleringen i kornsektoren for 2003”. Vedtaket ble meddelt Norske Felleskjøp i brev av 09.12.02. Beløpet ble utbetalt i 2003.

I brev av 17.02.04 legger Norske Felleskjøp etter avtale med SLF frem foreløpig regnskap for administrasjon av markedsordningen for 2003. 12.03.04 oversender Norske Felleskjøp endelig regnskap og rapport fra statsautorisert revisor. Regnskapet ble godkjent av Felleskjøpets styre på styremøtet 12.03.04. Regnskapet viser et underforbruk på kr 182 581 i forhold til budsjett. Oversikten viser sammenstilling av regnskap for 2002 og budsjett og regnskap for 2003:

	Regnskap 2002	Budsjett 2003	Regnskap 2003	Differense B - R
Hovedkontoret				
Antall årsverk	2,77	2,85	2,85	
Lønnskostnad pr. årsverk	626 200	622 316	622 000	316
Driftskostnad pr. årsverk	444 448	453 965	439 775	14 190
Totale kostnader pr. årsverk	1 359 260	1 378 351	1 314 287	64 064
Totale kostnader	3 765 150	3 928 300	3 745 719	182 581
Totalt kostnader				
Antall årsverk	2,77	2,85	2,85	
Lønn	1 734 469	1 773 600	1 772 732	868
Drift	1 231 122	1 293 800	1 253 361	40 439
Styret	141 186	160 300	220 051	-59 751
Reiser	249 088	203 300	142 953	60 347
Revisjon	8 360	20 300	17 880	2 420
Prognosestjenester	400 925	477 000	337 852	139 148
Andre kostnader	0	0	891	-891
Sum	3 765 150	3 928 300	3 745 719	182 581

Personalkostnader

Regnskapet viser personalkostnader på kr 1 772 732. Dette er i godt samsvar med budsjettet på kr 1 773 600.

Reisekostnader

Reisekostnadene for 2003 var kr 142 953, mens budsjettert beløp var kr 203 300. Underforbruket skyldes mindre reising enn forutsatt.

Styret

Styrets kostnader knyttet opp mot markedsreguleringen er budsjettert til 30 % av styrets totale arbeid tilsvarende kr 160 300. Ved gjennomgang av sakslistene for styrets arbeid

viser det seg at arbeidet med relevans til markedsreguleringen i 2003 utgjør 40 % av styrets totale arbeid, tilsvarende kr 220 051. Dette er årsaken til at regnskapet viser et overforbruk på kr 59 751. Etter SLFs vurdering synes dette rimelig, siden høsten 2004 var første sesong med reguleringstiltak i regi av Norske Felleskjøp.

Revisjon

Budsjetterte kostnader til revisjon utgjør til kr 20 300, mens faktisk kostnader er kr 17 880.

Prognosetjenester

For å kunne utføre arbeidet som markedsregulator, kjøper Norske Felleskjøp prognosetjenester av bl.a. de regionale felleskjøpene og forsøksringene. I budsjettet for 2003 godkjent av Omsetningsrådet er denne posten på kr 477 000, mens kostnadene i følge regnskapet viser kr 337 852. I budsjettet for 2003 ble det gjort en feil ved at kr 300 000 for annonsering i forbindelse med prognosene ble lagt til posten prognosetjenester i stedet for til driftskostnader. I regnskapet for 2003 er feilen korrigeret og posten samsvarer derfor ikke med budsjettet for 2003. Korrigeres 2003 budsjettet for dette, vil regnskapet vise et overforbruk på kr 160 852. (477 000-300 000 -337 852). Overforbruket skyldes at en allerede før budsjettårets start anslo en underdekning i budsjettet på ca 100.000 kr. I tillegg ble det arrangert flere møter i fagutvalget enn forutsatt pga behovet for markedsregulering av mathvete.

Driftskostnader

Driftskostnader for Norske Felleskjøps i arbeidet med markedsreguleringen for korn i 2003 var kr 1 253 361, mens budsjettert beløp var 1 293 800. Korrigering av denne posten i budsjettet for 2003 i samsvar med det som er nevnt under posten prognosetjenester, gir et underforbruk på kr 340 439 (kr 1 293 800 +300 000-1 253 361). Driftskostnadene består av en rekke poster som, kostnader til datadrift, konsulenter, markedsføring, distribuering, kurs, prosjekter, rekvisita m.m. Mange av postene viser lavere forbruk enn budsjettert.

Andre kostnader

Under denne posten er ført finanskostnader.

Årsoverskudd

Med totale kostnader til administrasjon av markedsreguleringen i 2003 på kr 3 745 719 og tidligere godkjent budsjett med godtgjørelse på kr 3 928 300, viser regnskapet et årsoverskudd på kr 182 581. Overskuddet vil bli trukket tilbake. Statens landbruksforvaltning har ingen kommentarer til regnskapet for Norske Felleskjøp for 2003.

Med hjemmel i forskrift av 21.06.2002 om markedsregulering av norskprodusert korn og oljefrø § 7, gjøres følgende

Vedtak:

Norske Felleskjøp godtgjøres med kr 3 745 719 for administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2003 og beløpet bevilges fra fondet for omsetningsavgift for korn.

10. Markedsregulering i kjøttsektoren - Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for 2004

Med brev av 5. februar 2004 oversender Norsk Kjøtt forslag til budsjett for dekning av administrasjonsgodtgjørelse for 2004. Administrasjonen knyttet til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet ble behandlet i egen sak i Omsetningsrådets møte 05.12.2003.

Administrasjon av markedsreguleringen

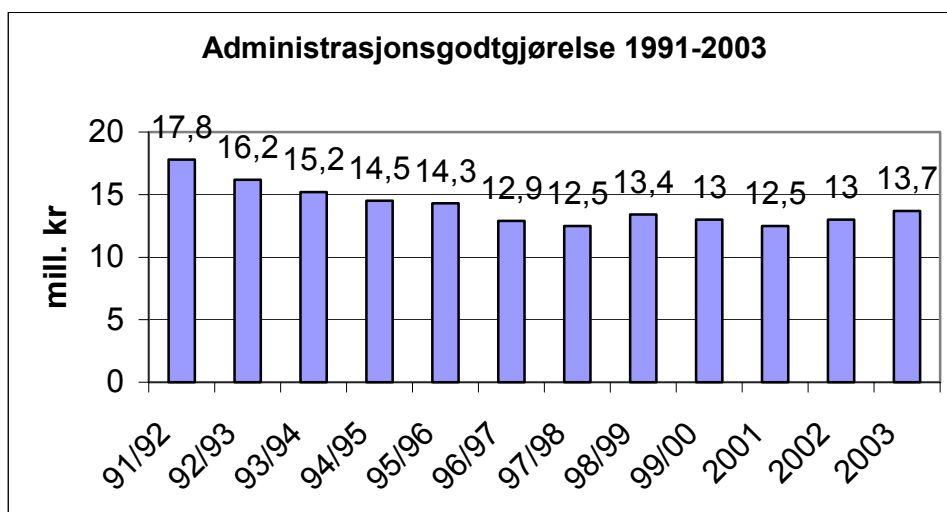
Administrasjonsgodtgjørelsen som Omsetningsrådet fastsetter, skal kun kompensere markedsregulator for utføring av oppgaver knyttet til markedsreguleringen. Statens landbruksforvaltning har i løpet av 2003 foretatt en gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen. Hensikten med dette har vært å harmonisere innstillingene innenfor de enkelte sektorene og å oppnå en større grad av ryddighet i behandlingen av søknadene.

Markedsregulator skal etter omleggingen av søknadsbehandlingen av administrasjonsgodtgjørelsen, også sende inn regnskap for administrasjonsgodtgjørelsen, som på samme måte som regnskapet for faglige tiltak, skal legges fram for Omsetningsrådet som en egen sak. Regnskapet har tidligere inngått som en del av dokumentasjonen av budsjettsøknaden. Ved tidligere søknader har det forekommet at forrige års budsjett, som har dannet grunnlaget for faktisk utbetaling, har blitt korrigert som en følge av at regnskapet viste et lavere forbruk enn det godkjente budsjettet.

Norsk Kjøtt har foreslått en budsjetttramme på kr 13 637 822 som administrasjonsgodtgjørelsen for 2004. Dette er en nedgang på kr 61 399, dvs. -0,4 % sammenlignet med budsjettet for 2003.

Historisk utvikling av kostnadene ved markedsreguleringen

Figuren nedenfor viser kostnadene til administrasjon av markedsreguleringen i løpende kroner for perioden 1991–2003.

Økningen i administrasjonsgodtgjørelsen fra 2002 til 2003 forklares bl.a. ved at tilskuddet til prognoseutvalget for kjøtt ble innarbeidet i administrasjonsgodtgjørelsen. Denne kostnaden ble tidligere dekket som en del av faglige tiltak.

Omsetningsrådet har flere ganger uttrykt behov for å kunne sammenligne kostnader knyttet

til administrasjon innenfor de ulike sektorene. Som en del av omleggingen av søknadsbehandlingen i 2003, ble det utformet en mal med bl.a. en tabell som markedsregulatorene skulle benytte ved søknad om administrasjonsgodtgjørelse. I denne tabellen, er det foretatt en fordeling av lønns- og driftskostnader, noe som tidligere ikke har framkommet av Norsk Kjøtt søknader.

Norsk Kjøtt har i vedlegg 1, som ved tidligere søknader, dokumentert sine kostnader relatert til markedsreguleringen. Vedlegget viser siste godkjente budsjett og budsjett-søknad for kostnader knyttet til markedsregulering. Sammenstillingen av kostnadene er litt annerledes enn det som er lagt til grunn i malen. Kostnadene som framkommer i oppstillingen gir en god dokumentasjon av kostnadene med relevans for markedsreguleringen. Markedsreguleringens andel av de enkelte budsjettpostene (avdelingene) i Norsk Kjøtt er spesifisert. For at disse kostnadene skulle kunne overføres til malen, er kostnadene splittet på lønn og drift, som videre gir grunnlag for å fordele lønns- og driftskostnader relatert til markedsregulering.

Norsk Kjøtt beskriver i brevet hvilke oppgaver den operative gjennomføringen av markedsreguleringen består av. I denne beskrivelsen er det henvist til budsjettpostene for å vise sammenhengen mellom oppgaver og kostnader. Ved neste års budsjett-søknad legger Statens landbruksforvaltning til grunn at årsverkskostnaden er noe mer kommentert enn i aktuell budsjett-søknad. I tillegg vil det være hensiktsmessig om den tekniske overgangen av kostnadsbeløp fra vedlegg 1 til malen er noe mer forklart.

I tabellen nedenfor som er tråd med malen, fremgår antall årsverk og lønns- og driftskostnader for de to foregående årene, samt Norsk Kjøtt sitt forslag til budsjett for 2004.

Budsjett for administrasjonsgodtgjørelse

	Vedtak i Omsetningsrådet		Forslag	Endring
	2002	2003	2004	
Hovedkontor				
Antall årsverk	11,9	12	12	
Lønnskostnad pr. årsverk	538 480	562 035	562 035	
Driftskostnad pr. årsverk	544 853	418 731	410 397	-8 334
Totale kostnader pr. årsverk	1 083 333	1 100 127	1 095 090	-5 037
Totale kostnader ovedktr.	13 000 000	13 699 221	13 637 820	-61 401
Totale kostnader				
Antall årsverk	11,9	12	12	
Lønn	6 407 912	6 744 420	6 744 420	
Drift		5 024 772	4 924 772	-100 000
Styret	769 200	708 300	722 466	14 166
Reiser		582 729	594 384	11 655
Prognose tjenester		487 000	496 740	9 740
Revisjon		152 000	155 040	3 040
Andre kostnader				
Sum	13 000 000	13 699 221	13 637 822	-61 399

Redegjørelse for kostnadene

Alle funksjoner som skal dekkes av administrasjonsgodtgjørelsen i kjøttsektoren utføres i Norsk Kjøtt sentralt. Oppgavene som er knyttet til markedsreguleringen i datterbedriften er relatert til "operativ markedsregulering", som i all hovedsak gjelder aktiviteter knyttet til reguleringslagring. Kostnadene ved disse aktivitetene dekkes gjennom satser pr. kg som årlig fastsettes av Omsetningsrådet.

Administrasjonsgodtgjørelsen skal kompensere for det arbeidet som utføres knyttet til styring og koordinering av ferskvarestrømmen. Norsk Kjøtt uttaler at det for tiden er oppgaver i forbindelse med forsyningsplikten som er mest ressurskrevende. Dette gjelder både den operative gjennomføringen og "forvaltningen", som bl.a. innebærer gjennomføring av informasjonsarbeid.

Norsk Kjøtt foreslår at samme antall årsverk som tidligere skal dekkes av administrasjonsgodtgjørelsen. Norsk Kjøtt har beregnet kr 562 000 som gjennomsnittlig lønnskostnad og kr 410 400 i driftskostnader pr. årsverk for administrasjon av markedsreguleringen.

Styrets arbeid

Andelen av styrets kostnader som dekkes over markedsreguleringen har fom. 2002 vært fastsatt til 30 %, og utgjør for 2004 kr 722 466.

Reiser

Reiser knyttet til markedsreguleringen er anslått å utgjøre kr 594 384, som er en økning på kr 11 655 i forhold til 2003.

Revisjon

Revisjonskostnadene knyttet til markedsreguleringen er budsjettert til kr 155 000, som er en økning på kr 3 000 i forhold til 2003.

Prognosearbeid

Prognosearbeid er et nødvendig planleggingsverktøy for å kunne være forberedt i forhold til å håndtere markedet og styre ferskvarestrømmen. Årsprognosen over produksjon og engrossalg utarbeides av Prognoseutvalget for kjøtt, hvor sekretariatsoppgaven utføres av Norsk Landbrukssamvirke. Prognosen benyttes bl.a. som grunnlag for utarbeidelse av budsjett for markedsreguleringen. Dette budsjettet er et nødvendig grunnlag for beregning av behovet for omsetningsavgiftsmidler, og slik også for fastsettelse av satsen for omsetningsavgift.

I tillegg benyttes prognosen til å gi signaler til produsentene i forhold til produksjon, bl.a. ved valg av prisstrategi eller endring av vektgrenser. I tillegg vil prognosen ha stor betydning for ev. initiering av produksjonsregulerende tiltak. Prognosen gir også grunnlag for valg av avsetningsstrategi bl.a. i forhold til innspill til Opplysningskontoret for kjøtt.

Søknaden inneholder et forslag til videreføring av årlig bevilgning til prognoseutvalget for kjøtt, og beløpet for 2004 utgjør kr 496 740. Utgiftene ved prognosearbeidet i Norsk Landbrukssamvirke blir dekket med 42,5 % av Tine Meierier og Norsk Kjøtt, mens Prior Norge dekker 15 % av utgiftene.

Med hjemmel i forskrift 14.3.1996 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 14, gjøres følgende

Vedtak:

Norsk Kjøttets budsjett på kr 13 637 822 for administrasjon av markedsreguleringen i kjøttsektoren i 2004 godkjennes.

11. Faglige tiltak kjøtt- Søknad om utvidelse av budsjettet for 2004

Omsetningsrådet vedtok 5. desember 2003 at det av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan anvendes inntil kr 53 306 000 til faglige tiltak i 2004.

I brev av 7. januar 2004 søker Fagsenteret for kjøtt om godkjenning til å utvide budsjettet for 2004 med kr 500 000 for utvikling av Sauekontrollen og Storfekjøttkontrollen.

Fagsenteret begrunner behovet for å utvide budsjettet med to forhold: I handlingsplanen for 2003 var det forutsatt at det skulle utvikles rapporter på Internett. Tilbud ble innhentet fra tre ulike leverandører, men utvelgelsesprosessen har tatt lengre tid enn beregnet. I følge Fagsenteret har det vært krevende å se tekniske valg på dette området i sammenheng med mulige framtidige løsninger for en totalt internettbasert drift av kontrollene. Fagsenteret ønsker å legge til rette for en enklest og billigst mulig videreutvikling, og har derfor sett det som nødvendig å bruke mer tid på å kvalitetssikre valg av løsning.

Utviklingen i servicenivå hos Fagsenterets leverandør av databasedrift har gjort det nødvendig å sette i gang en vurdering av alternativer. I følge Fagsenteret har en gjennom 2003 redusert ressursforbruket til utvikling for å kunne takle engangskostnadene ved en eventuell overflytting innenfor ordinært budsjett. Også denne beslutningen har trukket ut i tid, blant annet fordi det har vært nødvendig å se dette i sammenheng med det ovenstående valget.

Fagsenteret foretok det endelige valg av leverandør i desember. Resultatet er imidlertid at det overførings- og utviklingsarbeidet som det var satt av ressurser til i slutten av 2003 først kan gjennomføres i første del av 2004. I følge Fagsenteret var ikke dette klart før etter at budsjettarbeidet for 2004 var ferdig, og vil komme i tillegg til øvrig planlagt utviklingsarbeid.

Fagsenteret for kjøtt har hatt et underforbruk på ca. kr 600 000 i forhold til budsjettet for 2003. Disse midlene var avsatt til utvikling av Sauekontrollen og Storfekjøttkontrollen, men av grunner beskrevet overfor er ikke midlene benyttet. Statens landbruksforvaltning vurderer Fagsenteret sin prioritering som fornuftig, og anbefaler at søknaden imøtekommes.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 3, gjøres følgende

Vedtak:

I forhold til Omsetningsrådets vedtak i sak 6 den 05.12.03, "Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt- Budsjett 2004", utvides posten "husdyrkontrollen, utvikling" med kr

500 000 i 2004. Midlene skal gå til utvikling av Sauekontrollen og Storfekjøttkontrollen. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan det etter dette anvendes inntil kr 53 806 000 til faglige tiltak i 2004.

12. Forenkling av ordningen med avgiftsfri retur av leieslaktet kjøtt

Dagens ordning med avgiftsfri retur av leieslakt på kjøtt legger beslag på betydelige ressurser samtidig som betydningen for den enkelte produsent vurderes som begrenset. Ordningen gir også enkelte utilsiktede sidevirkninger. I dette dokumentet legges fram forslag til endringer knyttet til forvaltningen av ordningen med formål forenkling og effektivisering. SLF foreslår å fjerne det forskriftsfestede fritaket for arbeidere og kår-/forpaktningkontrakter. Dette krever en mindre endring i *forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer og om overproduksjonsavgift på mjølk* fastsatt av Landbruksdepartementet av 26.09.99. Når denne endringen er gjennomført, vil ordningen i større grad kunne håndteres maskinelt via data fra Leveranseregisteret.

1. Formelt grunnlag for omsetningsavgift

Omsetningsloven definerer i § 5.4. ledd hva som skal regnes som omsetning. Produkter som blir nyttet i *vanlig gårdsdrift* regnes etter loven ikke som omsetning og skal da heller ikke svare omsetningsavgift. I lovens § 5, 4.ledd heter det:

Det vert rekna som umsetnad når varor som er nemnde i andre leden vert nytta av produsenten i hans eiga verksemd, utanom vanleg gårdsdrift, til foredling eller framstilling av hermetikk eller andre produkt for sal. Avgifta vert då rekna av den mengda som vert nytta til produksjonen, eller av det verdet ho har. I særhøve kan departementet gje føresegner om unntak frå avgiftsplikta etter leden her.

Ved innkreving av omsetningsavgift på returnert leieslaktet kjøtt, har Omsetningsrådets sekretariat lagt til grunn at det ikke skal betales avgift på slakt som produsenten og dennes familie bruker på gården. I *forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer og om overproduksjonsavgift på mjølk* av 20.06.99 nr. 763 er begrepet *vanlig gårdsdrift* presisert til også å omfatte salg fra produsenten til arbeidere på gården og varer som går med til oppfylling av kår- og forpaktningkontrakter. I § 1, 3. ledd heter det:

Avgiftsplikta gjeld ikkje ved omsetning frå produsent til arbeidarar på garden eller i verksemda, eller ved oppfylling av kår- og forpaktningkontraktar

På møte 29.11.99 vedtok Omsetningsrådet i sak 23/99 normer for hvilke mengder som skulle omfattes av avgiftsfritaket. Formålet var den gangen å få til en praktisk og lett håndterlig ordning med avgiftsinnkrevningen på leieslaktet vare. Vedtaket lød:

Med hjemmel i Omsetningsloven, § 8, vedtar Omsetningsrådet at normene for kjøttforbruk ved beregning og fastsetting av omsetningsavgift på salg av returnert leieslaktet kjøtt skal være:

<i>Kjøttforbruk til leverandøren og hans familie på gården:</i>	300 kg
<i>Kjøttforbruk i forbindelse med kårytelse/forpaktningkontrakt:</i>	150 kg
<i>Kjøttforbruk pr. arbeider på gården:</i>	75 kg

Disse bestemmelser/vedtak danner grunnlaget for SLF sin forvaltning av ordningen.

2. Rutiner for innkreving av omsetningsavgift på leieslakt

Slakteriene registrerer mengden returslakt i Leveranseregisteret på samme måte som for annen slakt, men belaster ikke produsenten med avgifter. Dette innebærer at SLF har oversikt over volumet av leieslakt, men må selv sørge for å kreve inn avgiftene direkte fra produsenten. De som er registrert med mindre retur enn 300 kg, følges ikke opp videre ettersom disse uten videre ligger innenfor den avgiftsfrie kvoten. Antallet av disse varierer fra år til år, men ligger i underkant av 9 000 med en beregnet verdi på knapt 1 000 000 kroner.

For de som tar tilbake mer enn 300 kg leieslaktet vare og således i utgangspunktet er avgiftspliktige, må det tas ut særskilte oversikter fra Leveranseregisteret. Dette skyldes at noen av disse kan ha krav på større kvote enn 300 kg, jf. Omsetningsrådets vedtak i 1999. SLF har ingen oversikt over slike forhold og må derfor spørre hver enkelt for å klarlegge den samlede tillatte avgiftsfrie kvote. Dette dreier seg om i underkant av 1000 produsenter. Blant disse er det også produsenter som tar returslakt fra flere slakterier.

For å redusere antall saker har SLF funnet det nødvendig å begrense oppfølgingen til de som i utgangspunktet skylder mer enn 300 kroner i avgift. Det reduserer antall saker med om lag $\frac{3}{4}$, men medfører samtidig at disse får en ekstra kvote på rundt 300-400 kg. Alle disse mottar eget brev der det redegjøres for blant annet beregningsgrunnlaget for den enkelte og de gis mulighet til å komme med tilleggsopplysninger av betydning for saken, herunder opplysninger om eventuelle ansatte på gården og kår/forpaktning som kan gi økt frikvote.

Når alle nødvendige opplysninger foreligger, gjøres endelig beregning av avgiftsbeløpet og det sendes ut faktura. For dem som ikke betaler, må det purres og noen saker vil gå helt til inkasso. I 2001 og 2002 gikk henholdsvis 12 og 8 saker til inkasso.

3. Andre produkter som omfattes av avgiftsplikten

Melk: Ingen formelle avgiftsfrie volumer til konsum. Melk som nyttes på gården tas som regel fra melketanken og kommer således ikke inn i systemet.

Egg: Fritaket tar utgangspunkt i 100 kg pr. produsent pr. år (verdi ca. 60 kroner)

Fjørfekjøtt: Det er ikke praktisert noen avgiftsfri kvote.

Korn og oljefrø: Frø til eget bruk og leiemaling er unntatt avgift.

4. Noen nøkkeltall for 2001 og 2002

Det er hentet inn en del nøkkeltall fra Leveranseregisteret for slakt, jf. tabell 1. Det er tatt med tall for årene 2001 og 2002.

Tabellen viser at antall produsenter som leverte slakt i 2001 og 2002 var om lag 49 000. Mindre enn 1 av 5 (ca. 8 000) benyttet seg av ordningen med leieslakt og av disse tok hele 90 % tilbake mindre enn 300 kg, dvs. holdt seg under den grensa som utløser avgiftsplikt. Gjennomsnittlig tok disse tilbake om lag 100 kg. Verdien av dette for produsenten varierer med størrelsen på omsetningsavgiften som kan variere både mellom og innen år. For de to ovennevnte årene lå verdien på om lag 100 kroner. Det samlede avgiftsbeløpet som fritaket genererte var i de samme årene henholdsvis 650 000 kroner og 950 000 kroner.

Tabell 1. En del nøkkeltall for ordningen for leieslakt for årene 2001 og 2002

	2001	2002
A: Antall produsenter levert slakt	49 850	47 791
B: Antall produsenter med leieslakt	8 824	9 483
C: Andel med leieslakt (B/A)	17,7 %	19,8 %
D: Produsenter med leieslakt <300 kg		
- antall	7 600	8 386
- Andel i forhold til alle med leieslakt	86,1 %	88,4 %
- Gjennomsnittsvekt (kg)	101 kg	99 kg
- Gjennomsnitt omsetningsavgift	87 kr	113 kr
- Samlet omsetningsavgift (som ikke kreves inn)	658 694 kr	948 417 kr
E: Produsenter med leieslakt >300 kg		
- antall	968	916
- Gjennomsnittsvekt (kg)	728 kg	746 kg
- Gjennomsnittlig avgift (for hele partiet)	538 kr	526 kr
- Gjennomsnittlig skyldig avgift etter fradrag av 300 kg	294 kr	280 kr
F: Produsenter med leieslakt >1000 kg		
- antall	112	115
G: Produsenter med leieslakt >5000 kg		
- antall	6	5
H: Omfang manuell innkreving		
- antall med skyldig beløp over 300 kroner	225	208
- samlet kvantum	316 734 kg	309 036 kg
- samlet beløp	221 735 kr	200 779 kr
- antall til inkasso	12	8
I: Omfang av ekstra kvote til arbeiderer/kår		
- antall produsenter (Omfattet 7 arbeiderer og 1 kår)	1 ¹⁾	3 ²⁾
- avgiftsbeløp ekstra kvote	469 kr	1 112 kr
J: Andel av de med leieslakt som ikke får produksjonstillegg		
- Gris		23 %
- Storfe		17 %
- Sau/lam		24 %

¹⁾ Omfatter Grindalen gård

²⁾ Omfatter Sogn jord- og hagebruksskole (495 kroner), Langedrag Naturpark (334 kroner) og Grindalen gård (283 kroner)

Mellom 900 og 1 000 produsenter tok tilbake mer enn 300 kg og utløste dermed manuell håndtering. I overkant av 100 produsenter tok tilbake mer enn 1000 kg og en håndfull tok tilbake mer enn 5 000 kg. Største retur i 2001 var på over 57 000 kg med ei beregnet avgift på om lag 46 000 kroner.

Det er normalt kun en håndfull produsenter som gjør krav på avgiftsfritak for kår/forpaktning eller arbeidere. I 2001 var det kun en som fikk slik ekstra kvote med en verdi på 469 kroner, i 2002 var det tre med en samlet verdi på 1 112 kroner.

Av de som benyttet seg av ordningen, er det nærmere $\frac{1}{4}$ som ikke mottar produksjonstillegg. Dette har betydning for hvilke forenklingstiltak som kan gjøres.

5. Vurderinger

Nåværende fritaksordning kom i 1936 og er således en svært gammel bestemmelse. Bakgrunnen for fritaket den gangen var at det som ble brukt i den vanlige gårdsdrifta, ikke var omsetning og ikke belastet omsetningsleddene/-markedsordningene. Det var derfor ikke riktig å krevne omsetningsavgift for dette volumet. Handelsmønsteret for husholdningene er imidlertid annerledes i dag enn den gang, noe som kan ha betydning for ordningens betydning/berettigelse. Et eventuelt bortfall av fritaksordningen krever imidlertid lovendring og vurderinger av ovennevnte forhold bør derfor gjøres i forbindelse med en slik gjennomgang.

Begrepet vanlig gårdsdrift er i forskriftsform presisert til også å omfatte salg fra produsenten til arbeidere på gården og varer som går med til oppfylling av kår- og forpaktningkontrakter. Denne presiseringen er sporet tilbake til 1984, men kan være praktisert også tidligere. Derfor er også dette en gammel bestemmelse som det bør ses nærmere på. Det er disse presiseringene som gir de største administrative utfordringene.

I dag er det under 20 % av produsentene som benytter seg av ordningen og de aller fleste holder seg innenfor familiekvoten på 300 kg. Verdien av fritaket utgjør mindre enn 1 million kroner. Det må sammenholdes med omfanget av innkrevd avgift som i 2002 utgjorde 166 millioner. Fritaksordningen må derfor kunne karakteriseres som en marginal ordning. Det er også et poeng at gjennomsnittsverdiene for de produsentene som benytter seg av den i dag kun er om lag 100 kroner. Etersom prinsippene for ordningen er lovfestet, er det en større prosess å oppheve den og bare aktuelt om også andre forhold skal endres. SLF legger derfor opp til å forenkle/effektivisere ordningen mest mulig innenfor dagens lovformulering.

For produsenter som tar tilbake inntil 300 kg, kan avgiftshåndteringen i første omgang behandles maskinelt ettersom alle nødvendige data ligger inne i Leveranseregisteret. Noen klagesaker må en imidlertid påregne innenfor alle ordninger. Det må gjøres noen data-tekniske grep i forhold til samdrifter og andre organisasjonsformer som kan dukke opp og i forhold til brukere som tar returslakt fra flere slakterier. For førstnevnte forhold må systemet være slik at det gir hver deltaker/familie rett til å ta ut inntil 300 kg slakt avgiftsfritt. I praksis kan dette ordnes ved at hver samdrift gis anledning til å ta ut det volum som antall deltakere tilsier og at man utover det ikke blander seg inn i hvordan den kvoten fordeles innen samdriften. For de som tar returslakt fra flere slakterier, må systemet hente opp og kople data for disse slik at man får en samlet oversikt over hva hver enkelt produsent har tatt tilbake.

Hovedutfordringen er som tidligere nevnt knyttet til de knapt 1000 produsentene som tar tilbake mer enn 300 kg. Som følge av forskriftens formulering om fritak for arbeidere/kår/forpaktning, kan disse ha krav på større kvote enn 300 kg. Eneste måte å

sjekke ut dette på er ved å tilskrive og spørre hver enkelt direkte. Dette genererer mange saker.

Ved å sette grensen for spørring til de som skylder mer enn 300 kroner, reduseres antallet saker til mellom 200 og 250. Dette er fortsatt et stort antall og må sees i sammenheng med verdien av fritaket som i 2001 og 2002 kun utgjorde henholdsvis 469 kroner og 1 112 kroner. SLF mener derfor at det ikke på noen måte kan forsvares å ha et så stort apparat for å handtere et fritak med så liten verdi. Det bemerkes også at kriteriene for begrepet *arbeider på gården* og dokumentasjonskrav for disse er utfordrende å følge opp, for eksempel hvor lenge og hvor omfattende arbeidsforholdet skal ha vært. SLF foreslår derfor at fritaket for arbeidere og kår/forpaktningforpliktelser opphører. Det vil kreve en mindre endring i *forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer og om overproduksjonsavgift på mjølk* fastsatt av Landbruksdepartementet 26.09.99, sist endret 16.12.03.

Når denne endringen er gjennomført, vil ordningen kunne håndteres mer maskinelt. Den vil imidlertid fortsatt ha klare utilsiktede effekter. SLF har for tiden ikke praksis for å kreve inn beløp under 300 kroner (fakturagrensene vurderes årlig, men problemstillingen løses ikke ved en høyere grense). Det innebærer at den reelle kvoten vil være 300 kg + 300 kroner, dvs. en frikvote på om lag 600-700 kg kjøtt. SLF mener dette er en sideeffekt som må aksepteres så lenge man velger å la ordningen bestå.

Det er i denne sammenheng relevant å peke på at NILF har beregnet det gjennomsnittlige kjøttforbruket pr. person i 2002 til å være 51,5 kg. Fjølfekjøtt på om lag 10 kg kommer i tillegg. Gjennomsnittlig størrelse på husholdningene var i 2001 2,28 personer, for husholdninger med barn 3,8 personer. Familielkvotene på 300 kg, eller i praksis inntil 6-700 kg, synes derfor å være svært romslige. Det vil således ikke være urimelig på generelt grunnlag å hevde at disse også fanger opp de få som tar ut kjøtt til arbeidere og forpaktning-/kårkontrakter.

SLF har også vurdert å gjøre om ordningen fra vektgrenser til kronebeløp gjennom en refusjonsordning. Det ville innebære at alle betalte avgift, men at produsentene fikk refundert en nærmere fastsatt sats en gang pr. år, enten automatisk eller etter særskilt søknad. Et slikt opplegg måtte samordnes med utbetalingene av produksjonstillegg for å holde den administrative ressursbruken nede. Men ettersom nærmere ¼ av de som benytter seg av ordningen ikke mottar produksjonstillegg, er det ikke mulig å handtere en automatisk refusjon på en kostnadseffektiv måte. SLF sitter kun på kontonummer til de som mottar produksjonstillegg. Ettersom økonomireglementet kun tillater utbetaling til konto, ville disse kontonummene i tilfelle måtte innhentes manuelt. Det ville krevd betydelig ressurser og løsningen vurderes derfor som uaktuell i dagens situasjon.

Settes krav om refusjon kun etter særskilt søknad, vil antallet søknader trolig ble vesentlig lavere enn dagens antall som benytter seg av ordningen med avgiftsfri retur og en ville ha kontonummer til samtlige. Men en måtte likevel etablere eget administrativt opplegg, blant annet for manuell kontroll av søknadene. SLF kan ikke anbefale at det brukes ressurser på å lage et særskilt opplegg for ordning med en så beskjeden økonomisk verdi.

6. Administrative konsekvenser

Forslaget over vil gi en vesentlige administrativ forenkling/effektivisering og ubetydelige

konsekvenser for produsentene. Forslaget krever at *forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer og om overproduksjonsavgift på mjølk* endres. Det må gjøres noen tilpasninger knyttet til Leveranseregisteret for å handtere samdrifter m.m.

Vedtak:

1. Omsetningsrådet mener det er nødvendig å forenkle/effektivisere ordningen med avgiftsfri retur av slakt (leieslakt)
2. Omsetningsrådet anbefaler Landbruksdepartementet å oppheve det forskriftsfestede fritaket for arbeidere og kår/forpaktningkontrakter gjennom å fjerne § 1, 3. ledd i *forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer og om overproduksjonsavgift på mjølk*.

13. Markedsregulering kjøtt og melk – Støtte til fellesprosjektet ”Rapport kvoteselgere 1997-2002”

I brev fra TINE BA datert 08.07.2003 og brev fra Norsk Kjøtt datert 27.05.2003 og 19.09.2003 søkes det om midler fra fondene for omsetningsavgift på kjøtt og melk til finansiering av to rapporter om kvoteselgere i perioden 1997–2002.

Norsk Kjøtt initierte rapportene, da det var interessant å få bedre kunnskap om hva som skjer når melkeprodusentene selger melkekvoter. Av rapportenes forord framgår formålet med prosjektet: ”Denne rapporten er en deskriptiv analyse av kvoteselgernes tilpasning før og etter salg av kvote, og har som formål å vise hvordan salg av melkekvoter påvirker annet husdyrhold og jordbruksproduksjon”

Norsk Kjøtt begrunner søknaden om støtte til prosjektet i hovedsak med den betydning rapportene har for prognosearbeidet. Samme begrunnelse er relevant for TINE. Rapportene er et middel som kan brukes i prognosesammenheng og de gir et bedre grunnlag for å vurdere prognosene. Rapportene kan vanskelig tas direkte inn i prognosemodellene, men de kan brukes som bakgrunn for å justere modellene. Blant annet vil kuskalking som følge av store endringer i kvotesalg kunne fanges opp lettere ut i fra disse rapportene.

Gjennom rapportene har en fått bedre oversikt over hva kvoteselgerne faktisk gjør og vurderer å gjøre fremover i tid, og dette er nyttig i forhold til hvilke områder Norsk Kjøtt må prioritere for å opprettholde produksjonen på de ulike dyreslagene. Eksempelvis viser rapportene at det er en økning i antall ammekyr fra året etter kvotesalg, men at antall ammekyr så går ned igjen i de påfølgende årene. Norsk Kjøtt mener at god innsats på rådgivningssiden kan få flere av disse produsentene til å fortsette med ammeku.

Rapportene hadde en total kostnad på kr 315 000. Bidragsyterne var Norsk Kjøtt, TINE BA, Norske Felleskjøp og Norsk Landbruks-samvirke. Kostnadsfordelingen mellom disse var 40 % på både TINE og Norsk Kjøtt, samt at Norske Felleskjøp og Norsk Landbruks-samvirke dekket 10 % hver. TINE BA og Norsk Kjøtt ber om at deres respektive andel på kr 126 000 dekkes av omsetningsavgiftsmidler.

Statens landbruksforvaltning legger til grunn at markedsregulatorne har nytte av rapportene bl.a. i prognosesammenheng. Prognoser er et viktig verktøy i markedsreguleringen, og er slik berettiget støtte fra omsetningsavgiften. TINE BA og Norsk Kjøtt

har ikke inkludert kostnadene til dette prosjektet ved sin ordinære budsjettsøknad for faglige tiltak eller administrasjonsgodtgjørelse for 2003. Aktiviteter som det søkes støtte til, skal på forhånd være godkjent i en normal budsjettsøknad. Eventuelle framtidige prosjekter i regi av Norsk Landbrukssamvirke bør inngå i budsjett for støtte til Norsk Landbrukssamvirke.

Med hjemmel i forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor kjøttsektoren § 2 og forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren § 2, gjøres følgende

Vedtak:

1. Søknaden om støtte til kvoterapporter godkjennes og kr 126 000 utbetales fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.
2. Søknaden om støtte til kvoterapporter godkjennes og kr 126 000 utbetales fra fondet for omsetningsavgift på melk.

14. Dekning av administrasjonskostnader i SLF – Budsjett 2004

Statens landbruksforvaltning (SLF) legg med dette fram forslag til administrasjonsbudsjett for 2004 for sekretariatet i SLF. Budsjettet blir lagt fram som ei rammeløyving, men med enkelte endringar i høve til 2003.

I Landbruksdepartementet sitt tildelingsbrev til SLF for 2004 er det budsjettert med driftsinntekter til SLF på i alt 28,256 mill. kroner. Landbruksdepartementet føreset med dette ein reell auke i SLF sine driftsinntekter på 3,5 % i høve til 2003.

Driftsinntektene skal svare til SLF sine utgifter forbunde med

- administrasjon av LUF og andre fond (dekt av fondsmidlar)
- saker for Omsetningsrådet (dekt av omsetningsavgifta)
- prisutjamninga og kvoteordninga for mjølk (dekt av prisutjamninga)
- forskings- og næringsmiddelavgifta (dekt av avgiftsmidlane)
- inntekter frå oppdrag

Når det gjeld den delen av SLF sine driftsinntekter som dekkjast av omsetningsavgifta, har SLF rekna med det same nivået i 2004 som i 2003. SLF har med dette lagt til grunn at ein må forvente å ta ut ein effektivitetsgevinst, m.a. som følgje av at det er teke i bruk eit nytt fagsystem for innkrevjing av avgift på egg og nytt rekneskapssystem for Omsetningsrådet sine rekneskap.

I budsjettet for 2004 er det lagt opp til ein endra praksis når det gjeld budsjettering av kostnader som går direkte på Omsetningsrådet og Tilsynsutvalet sine aktivitetar. Endringa inneber at sekretariatskostnadane ikkje lenger inneheld honorar, møtekostnader og reisekostnader til råd og utval, og heller ikkje direkte kostnader til revisjon og trykking av årsmeldinga for Omsetningsrådet. SLF ønskjer med dette å leggje til rette for at ein større del av kostnadene blir belasta omsetningsavgiftene med reelle kostnader, i staden for berekna kostnader.

Administrasjonsbudsjettet får dermed følgjande fordeling:

Sekretariatskostnader SLF		7 635 000
Honorar Tilsynsutvalet og Omsetningsrådet	645 000	
Revisjon	100 000	
Årsmelding for Omsetningsrådet	60 000	
Reisekostnader for Tilsynsutvalet og Omsetningsrådet	160 000	
Møtekostnader råd og utval	90 000	1 055 000
Sum administrasjonskostnader 2004 (same som i 2003)		8 690 000

I SLF sitt budsjett for 2004 er det ein føresetnad at sekretariatskostnader på kr 7 635 000 blir dekkja av omsetningsavgiftene. I tillegg er det lagt til grunn at kr 1 055 000, som gjeld Omsetningsrådet og Tilsynsutvalet sine aktivitetar, og som tidlegare vart handsama som ein del av sekretariatskostnadane, for 2004 blir belasta omsetningsavgiftene direkte. SLF foreslår at Omsetningsrådet også legg dette til grunn for dekning for administrasjonskostnadane i SLF for 2004.

Eventuelle prosjektarbeid, utferder eller liknande som blir sett i gang av Omsetningsrådet, vil bli foreslått løyvd gjennom særskilte vedtak i det enkelte høvet som før.

SLF sine driftsinntekter, som sekretariatskostnadene er ein del av, blir årleg indeksregulert i St.prp. nr.1. Ein kan såleis rekne med at sekretariatskostnadene må følgje same regulering i åra som kjem.

Om fordelinga av kostnadene til administrasjon over omsetningsavgiftene gjorde Arbeidsutvalet den 26.4.02 følgjande vedtak:

Mjølke	25 %
Kjøtt	20 %
Hagebruk	10 %
Egg	25 %
Fjørfekjøtt	11 %
Pelsdyrskinn	3 %
Korn	6 %

Denne fordelinga blir foreslått lagt til grunn også for 2004.

Med heimel i omsetningslova § 11 blir det gjort følgjande

Vedtak:

1. Omsetningsrådet godkjenner ei budsjettramme på kr 8 690 000 over omsetningsavgiftene til dekning av administrasjonskostnader for Omsetningsrådet i 2004. Av dette skal kr 7 635 000 dekkje sekretariatskostnader i SLF, og kr 1 055 000 er andre budsjetterte kostnader til drift av Omsetningsrådet som blir belasta omsetningsavgiftene direkte.
2. Fordelinga på dei enkelte fonda blir gjort i samsvar med vedtak i Omsetningsrådet 26.4.02.

15. Mellomfinansiering ved omsetning av melkekvoter

I Jordbruksavtalen 2003-2004 inngått 21. mai 2003, står følgende:

”4.2 Finansiering av inndraging og omsetning av melkekvoter

Inndraging av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift. Vedtak om inndraging av melkekvoter og prisfastsetting på kvoteomdelingen vedtas av avtalepartene.”

Jordbruksavtaleteksten skisserer to ulike økonomiske forhold;

1. Inndragning (kjøp) av melkekvoter som innebærer en ren utgiftspost for omsetningsavgiftsfondet.
2. Omsetning (kjøp og salg) av melkekvoter som i realiteten innebærer en rentefri mellomfinansieringsordning.

I forskrift 28.11.96 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 4 femte ledd står det at midler avsatt til markedsregulering innenfor melke-sektoren kan nyttes til å finansiere inndraging av melkekvoter.

Adgangen til å bevilge pengene ligger således i utgangspunktet i jordbruksavtalen og er implementert i Omsetningsrådets forskrift slik at det formelle i henhold til omsetningslovens § 11 første ledd og passusen *”Pengane vert styrde av rådet.”* er oppfylt. Det er altså Omsetningsrådet som formelt sett skal bevilge pengene.

I denne konkrete saken knytter problemstillingene seg til omsetning av melkekvoter.

Det er i 2003 gjennomført omsetning av melkekvoter hvor totalt 452 kumelkprodusenter har solgt 30 mill. liter kumelkkvote. Av dette har staten kjøpt opp 70 % mens resten er omsatt privat. Staten har dermed kjøpt opp 21 mill. liter kumelkkvote, noe som utgjør 73,5 mill. kroner i kompensasjon til selgerne. Når det gjelder geitmelk har 18 produsenter solgt kvoten sin til staten. Staten har kjøpt opp 0,58 mill. liter noe som utgjør et kompensasjonsbeløp på 3,0 mill. kroner. Totalt må staten utbetale 76,5 mill. kroner i kompensasjon for salg av kvote i 2003.

I utgangspunktet skal omsetning av melkekvoter være en selvfinansierende ordning. Utbetaling av kompensasjon fra staten til selgere av kvote skal skje med midler staten har fått inn ved å selge den oppkjøpte kvotemengden til de gjenværende melkeprodusentene. I 2003 ble det sendt ut tilbud til kumelkprodusenter om at de kan få kjøpe 21,4 mill. liter kumelkkvote. Tilsvarende har geitmelkprodusenter som har søkt om å få kjøpe kvote, fått tilbud om å kjøpe 0,59 mill. liter geitmelkkvote. Dersom alle kvotekjøpere hadde tatt imot tilbudet om kjøp av kvote og betalt, ville det totalt utgjøre et beløp på 78,0 mill. kroner. Betalingsfrist var i slutten av januar.

En del av produsentene velger av ulike årsaker å *ikke* betale. Det oppstår derfor en situasjon der inntektene fra statens salg av kvote ikke dekker kostnadene ved utbetaling av kompensasjon til kvoteselgerne. Ikke betalt kvantum vil bli overført 2004 og solgt ut i neste omsetningsrunde.

Så lenge det er snakk om omsetning av melkekvoter, vil alle kvotene således på sikt bli solgt ut igjen. Omsetningsrådet vil ut fra denne ordningen, med tanke på omsetning av

kvoter, i praksis anslagsvis ha utestående mellom to- og fem mill. kroner. Ut fra intensjonene i jordbruksavtalen yter Omsetningsrådet i prinsippet et rentefritt lån til formålet. Dette vil i praksis medføre en kostnad for fondet ut fra tapte renteinntekter.

Det vil ikke være praktisk mulig for Omsetningsrådet eller Arbeidsutvalget å gjøre vedtak om noe konkret lånebeløp da beløpet minsker ettersom produsentene betaler for kjøp av kvote. Problemet vil være av gjentakende karakter i kommende år. Kompensasjonen for omsetning av melkekvoter skal foretas i januar og endelig lånebeløp for året er heller ikke klart før i mars/april. Ordningen vil i praksis måtte forvaltes av Statens landbruksforvaltning.

Statens landbruksforvaltning har således behov for en hjemmel til å administrativt forestå denne mellomfinansieringen ved omsetning av melkekvoter.

I den grad noe ekstraordinært skulle oppstå samt når endelig lånebeløp for året foreligger vil Statens landbruksforvaltning orientere Omsetningsrådet.

Hva gjelder inndragning av kvoter vil dette forelegges Omsetningsrådet på vanlig måte.

Statens landbruksforvaltning valgte for øvrig å forestå mellomfinansieringen pr. 19.01.04. Statens landbruksforvaltning utbetalte kr 5 660 682 over fondet for omsetningsavgift på melk. Endelig "lånebeløp" for 2004 vil først være klart i mars/april.

I forhold til Statens landbruksforvaltnings forslag til vedtak fremmet lederen forslag til nytt pkt. B om at "inntil Omsetningsrådet har behandlet saken godkjenner Arbeidsutvalget at Statens landbruksforvaltning administrativt forestår mellomfinansieringen ved omsetning av melkekvoter av midler fra fondet for omsetningsavgift for melk".

Med hjemmel i forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 4 gjøres følgende

Vedtak:

- 1 Omsetningsrådet gir Statens landbruksforvaltning fullmakt til å administrativt forestå mellomfinansieringen ved omsetning av melkekvoter av midler fra fondet for omsetningsavgift for melk.
- 2 Omsetningsrådet skal orienteres når det endelige beløpet for året foreligger.

16. Saken er trukket.

17. Kontrollfunksjoner, ansvars- og arbeidsfordeling mellom Omsetningsrådet, Statens landbruksforvaltning og tilhørende kontrollorganer

Formålet med notatet er å redegjøre for forholdet mellom Omsetningsrådet, Statens landbruksforvaltning og Tilsynsutvalget (TU) i henhold til kontrollfunksjoner, ansvars- og arbeidsfordeling.

Bakgrunnen er at Statens landbruksforvaltning mener det kan være formålstjenelig at sekretariatet med jevne mellomrom utfører mer detaljerte stikkprøver (gjerne stedlige) av hvorvidt Omsetningsrådets vedtak om bruk av avgiftsmidler i henhold til lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven) § 11 følges opp i henhold til forutsetningene.

Omsetningsloven regulerer Omsetningsrådets ansvarsområde. I tillegg har Landbruksdepartementet fastsatt forskrift 1996-12-20 nr. 1343 om innkreving av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift (innkrevingsforskriften) og instruks for Tilsynsutvalget av 14.01.99, som er sentrale dokumenter for gjennomføringen av arbeidet.

Omsetningsloven slår i § 12 fast at Omsetningsrådet skal ha et tilsynsutvalg, og hvilket ansvar TU skal ha.

Omsetningsloven § 12 lyder:

§ 12. Vedkomande departement nemner upp eit utval på 4 medlemmer som skal føre tilsyn med arbeidet og rekneskapene til rådet og dei institusjonane som får tilskot av avgiftene etter § 11 fyrste ledd. Utvalet vert oppnemnt for 4 år um gongen.

Departementet gjev nærmare fyresegner um korleis tilsynet skal ordnast, kva årsmeldingar og rekneskapar frå dei nemnde institusjonar skal gjeva opplysning um, og um kunngjering av rekneskapane m.m.

Godtgjersla til medlemene i tilsynsutvalet og utgiftene med arbeidet vert ordna i samsvar med fyresegnene i § 4.

Landbruksdepartementet har som nevnt over fastsatt nærmere instruks for tilsynsutvalgets arbeid. I henhold til både lov og instruks er TU tillagt ansvaret med å føre tilsyn med arbeidet og regnskapene til rådet og de institusjonene som mottar midler fra omsetningsavgiften. I instruksens § 1 framgår det at TU skal føre tilsyn med avgiftene. I henhold til kommentarene til instruksens innebærer dette også at det skal føres tilsyn med avgiftsinnkrevingen. TUs innsynsrett i organisasjonenes dokumenter følger av instruksens § 3 annet ledd.

TU har i henhold til sin instruks inngått avtale med en revisor, og fastsatt en instruks for det arbeidet revisor skal gjøre. TU har i sin revisorinstruks gitt revisor myndighet til å foreta intern kontroll av rådet og ekstern kontroll av institusjonene som mottar midler fra rådet. Det er etablert praksis at revisoren også kan kontrollere avgiftsinnkrevingen. Dette har vært behandlet i TU, jf. Omsetningsrådets sekretariats notat av 14.8.96 til TU. Det legges derfor til grunn at revisor har full kontrollmyndighet også vedrørende innkreving av avgifter.

Til tross for at det ikke foreligger noen bestemmelse i loven som på generelt grunnlag gir Omsetningsrådet tilsyns-/kontrollmyndighet, anses det som en underliggende forutsetning at Omsetningsrådet i tillegg til å fatte vedtak om innkreving og bruk av omsetningsavgift, også på selvstendig grunnlag gjør undersøkelser angående egne vedtak jf. også innkrevingsforskriftens § 7 under.

§ 7. Kontroll

Omsetningsrådet eller den rådet gir fullmakt, fører tilsyn med at oppgavene over innbetalinger etter denne forskriften er riktige og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer omsetningen eller produksjonen, herunder næringsoppgaven for jordbruket.

Den som fører kontroll har taushetsplikt etter forvaltningsloven.

I tillegg til innkrevningsforskriftens bestemmelse om kontroll har forskriftene om markedsregulering på de ulike sektorene bestemmelser som omhandler kontroll og dokumentasjon. I markedsreguleringsforskriftene på kjøtt (§ 16), fjørfe (§ 19) og melk (§ 24) lyder bestemmelsene som følger:

§ 16, 19 og 24. Kontroll og dokumentasjon

Omsetningsrådet eller den Omsetningsrådet gir fullmakt, fører kontroll med at bestemmelsene i denne forskrift blir overholdt. Omsetningsrådet eller den Omsetningsrådet gir fullmakt kan kreve fremlagt de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for å utøve slik kontroll og for å forvalte markedsreguleringstiltakene på en tilfredsstillende måte.

Når det gjelder korn er ordlyden p.t. litt annerledes. Til forskjell fra de andre sektorene er det kun Omsetningsrådet som kan føre kontroll med at bestemmelsene i forskriften blir overholdt. En tar sikte på å endre bestemmelsen i samsvar med ovennevnte ordlyd i løpet av 2004.

I henhold til de ovennevnte bestemmelsene kan Omsetningsrådet gi fullmakt til at andre enn Omsetningsrådet selv kan føre kontroll med at bestemmelsene i forskriftene blir overholdt. Disse bestemmelsene vil være aktuelle å bruke dersom Omsetningsrådet eksempelvis ønsker at en uavhengig instans, som ikke er TU, skal foreta kontroller på vegne av Omsetningsrådet. Til tross for at bestemmelsen i kornforskriften har en noe snevrere ordlyd enn de andre forskriftene legger Statens landbruksforvaltning til grunn at Omsetningsrådet også på dette området kan delegere ansvaret for kontroll til andre instanser.

Omsetningslovens § 3 siste ledd som lyder som følger

”Oppgavene med å førebu sakene for rådet, følge opp vedtaka og krevje inn og administrere avgiftsmidlane vert lagt til det organet som departementet fastset.”

Statens landbruksforvaltning kan således, uavhengig av om det foreligger eksplisitt fullmakt fra Omsetningsrådet, i kraft av sin sekretariatsfunksjon foreta eksterne kontroller for eksempel for å gi rådet informasjon og tilbakemeldinger om de beslutninger som er tatt. Det er også slik det har vært praktisert.

Statens landbruksforvaltning utfører som sekretariat for Omsetningsrådet i praksis kontroll med avgiftsinnbetalingene iht. innkrevningsforskriften § 7, og TU og TUs revisor kontrollerer dette arbeidet etterskuddsvis.

Ut fra det ovennevnte legges til grunn at Statens landbruksforvaltnings ansvar i henhold til omsetningslovens § 3 vedrørende oppfølging av vedtakene, innkreving og administrering av avgiftsmidlene også omfatter at Statens landbruksforvaltning kan føre tilsyn/ekstern kontroll med at oppgavene over innbetalinger etter innkrevningsforskriften er korrekte samt at tildelte reguleringsmidler blir nyttet i samsvar med de vilkår Omsetningsrådet har satt.

Statens landbruksforvaltning har således adgang til å kreve de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for å utøve slik kontroll. Statens landbruksforvaltning kan videre foreta stedlig kontroll hos den som driver omsetningspliktig virksomhet, eller forvalter næringsmidler.

Statens landbruksforvaltning finner grunn til å bemerke at eksterne kontroller fra Statens landbruksforvaltnings side ikke vil gripe inn i eller overlape verken TU eller TUs revisors

ansvars/kontroll/arbeidsområder, men utfylle dem. Statens landbruksforvaltning eksterne kontroller endrer således ikke på ansvarsforholdet mellom TU, TUs revisor og Statens landbruksforvaltning. TU er hovedansvarlig for tilsynsoppgavene de er tillagt i lov jf. omsetningslovens § 12. Omsetningsrådet og Statens landbruksforvaltning har et selvstendig ansvar for at forvaltningen av midler fra omsetningsavgiften skjer i samsvar med lovens formål. Sekretariatets eksterne kontroller vil hovedsakelig bestå i å vurdere om Omsetningsrådets vedtak om bruk av avgiftspengene følges opp i henhold til forutsetningene.

Statens landbruksforvaltning har allerede på selvstendig basis gjennomført en rekke stikkprøver på utvalgte områder. TU og TUs revisor orienteres om Statens landbruksforvaltnings kontroller.

Vedtak:

Omsetningsrådet tar saken til etterretning.

18. Avsetningstiltak i melkesektoren – Synnøve Finden ASAs klage av 30.04.02 over vedtak i Omsetningsrådet 26.10.01 og 03.04.02 vedr. korreksjon av regulerings-eksport av hvitost for perioden 01.07.97-30.06.00

1 Bakgrunn

Synnøve Finden ASA klaget i brev av 27.04.01 på godtgjørelse for eksport av hvitost for perioden 01.07.97-30.06.00. Omsetningsrådet vedtok 26.10.01 å korrigere oppgavene over levering av hvitost til eksport for denne perioden med kr 175 844 963, og at dette beløpet skulle tilbakebetales fra Tine Norske Meierier til fondet for omsetningsavgift for melk. I innstillingen til vedtaket av 26.10.01 ble det presisert at selve klagespørsmålet skulle behandles senere. Omsetningsrådet behandlet dette 03.04.02. I dette vedtaket heter det at:

Klagen avvises på formelt grunnlag i den utstrekning den gjelder vedtak som er fattet før 27.4.00, jf. forvaltningsloven § 31 tredje ledd.

Klagen kan tas til realitetsbehandling i den utstrekning den gjelder vedtak som er fattet etter 27.4.00. Synnøve Finden anses å ha rettslig klageinteresse.

Synnøve Finden anses imidlertid å ha fått medhold i klagens realitet i og med Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01. Dette gjelder både i den utstrekning klagen gjelder vedtak som er fattet før 27.4.00 og i den utstrekning klagen gjelder vedtak som er fattet etter 27.4.00.

I brev av 30.04.02 fra Simonsen Føyen advokatfirma DA klager Synnøve Finden ASA til Landbruksdepartementet på dette vedtaket. De skriver at de er uenige i at klager har fått medhold i sakens realitet og ber om at klagen oversendes Landbruksdepartementet til avgjørelse.

2 Synnøve Finden ASA sin klage av 30.04.02

Synnøve Finden ASA bestrider i brevet av 30.04.02 at de har fått fullt medhold i sin klage av 27.04.01.

Synnøve Finden ASA anfører at forvaltningen ikke formelt kan avvise klagen i henhold til forvaltningsloven § 31 for så likevel å realitetsbehandle den. De anfører at de uansett kan påklage omgjøringsvedtaket av 3.4.02, og at det dermed er unødvendig å avvise klagen i henhold til § 31. De anfører videre at forvaltningen all den tid den har realitetsbehandlet klagen, har plikt til å behandle hele saken.

Synnøve Finden ASA hevder under henvisning til Landbruksdepartementets vedtak av 28.02.01 at saken bør behandles i henhold til § 35 og ikke i henhold til klagereglene i § 28.

Synnøve Finden ASA bestrider at deres klage av 27.04.01 skal danne utgangspunkt for fastsettelsen av preklusjonsfristen i forvaltningsloven § 31. De mener at deres brev av 07.02.00 til Omsetningsrådets sekretariat må betraktes som en klage og derfor danne utgangspunkt for preklusjonsfristen.

Synnøve Finden ASA mener at det er galt å legge Landbruksdepartementets vedtak av 28.02.01 til grunn for sin avgjørelse utfra at Omsetningsrådet har et selvstendig ansvar for å utrede grunnlaget for sine vedtak. De hevder videre at ikke alle kostnader tilknyttet omsetning i innenlandsmarkedet er relevante for reguleringseksporten. Det er derfor praksis i reguleringssystemet å utelate kostnader som påløper ved omsetning i innenlandsmarkedet.

I klagen viser de også til to forhold som ikke var avklart når departementet gjorde sitt vedtak 28.02.01; kapitalkostnader og rabattnivåer i industrimarkedet, og at Synnøve Finden ASA har stevnet departementet til Oslo byrett 19.06.01.

3 Vurderinger av innholdet i klagen

3.1 Klagen over Omsetningsrådets vedtak av 03.04.02

SLF vil bemerke at en har tolket Synnøve Findens brev av 07.02.00 som en begjæring om omgjøring i henhold til forvaltningsloven § 35 av tidligere vedtak i Omsetningsrådet. Bl.a. på bakgrunn av Synnøve Findens omgjøringsbegjæring og påfølgende brev samt Landbruksdepartementets vedtak av 28.02.01, omgjorde Omsetningsrådet i vedtak av 26.10.01 tidligere vedtak om godtgjørelse for reguleringseksport. Hjemmelen for omgjøring var forvaltningsloven § 35.

Synnøve Finden hadde imidlertid 27.04.01 fremmet klage til Landbruksdepartementet i henhold til omsetningsloven § 11 fjerde ledd. Forvaltningen valgte å utsette behandlingen av denne formelle klagen til etter at omgjøringsvedtaket ble fattet for å unngå en forsinkelse av sistnevnte.

Forvaltningen la til grunn at omgjøringsvedtaket av 26.10.01 innebar at Synnøve Finden hadde fått medhold i klagen av 27.04.01 og mente en hadde fått signaler fra Synnøve Finden om dette, noe som innebar at det i utgangspunktet ikke var nødvendig å ta stilling til om Synnøve Finden hadde klagerett over Omsetningsrådets tidligere vedtak om godtgjørelse for reguleringseksport. Av prinsipielle grunner valgte forvaltningen likevel i ettertid særskilt å vurdere hvorvidt Synnøve Finden hadde klagerett, jf. Omsetningsrådets vedtak 03.04.02.

Omsetningsrådet la i vedtaket 03.04.02 til grunn at en kunne behandle Synnøve Findens klage som en omgjøringsbegjæring i henhold til forvaltningsloven § 35. (Omsetningsrådets

omgjøringsvedtak av 26.10.01 var som sagt hjemlet i denne bestemmelsen.) Videre legges det til grunn at Landbruksdepartementet i annen instans kan behandle klagen som en omgjøringsbegjæring i henhold til omsetningsloven § 11 fjerde ledd. Reglene om rettslig klageinteresse og klagefrister i forvaltningsloven §§ 28-31 kommer ikke direkte til anvendelse ved behandling av omgjøringsbegjæringer i henhold til disse bestemmelsene. Omsetningsrådet vurderte imidlertid i vedtaket av 26.10.01 også forvaltningslovens regler om rettslig klageinteresse og klagefrister i forhold til Synnøve Findens klage av 27.04.01 - selv om disse bestemmelsene antakelig har liten betydning for Omsetningsrådet i og med at det ikke er noen generell klageadgang over Omsetningsrådets vedtak, jf. Ot.prp. nr. 67 (1990-91). I Omsetningsrådets vedtak heter det derfor at Synnøve Finden har rettslig klageinteresse, men at klagen avvises i henhold til forvaltningsloven § 31 i den utstrekning den gjelder vedtak som var over ett år gamle på klagetidspunktet.

I og med at Synnøve Finden i ettertid i sin klage av 30.04.02 presiserer at de ønsker sin klage behandlet i henhold til omgjøringsbestemmelsen i forvaltningsloven § 35, og ikke i henhold til de alminnelige klagereglene i §§ 28-31, er spørsmålet om avvisning uansett ikke lenger relevant i denne saken, og SLF foreslår derfor med hjemmel i forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav a å oppheve avvisningsvedtaket av 03.04.02. Det innebærer at det ikke er nødvendig å ta stilling til Synnøve Findens påstand om at brevet av 07.02.00 bør anses som en klage fordi foreldelsesfristen i henhold til § 31 tredje ledd ikke er aktuell hvis saken dreier seg om omgjøring i henhold til § 35.

Forvaltningen merker seg at Synnøve Finden i klagen av 30.04.02 gir uttrykk for at de ikke anser seg for å ha fått medhold i klagen av 27.04.01 gjennom Omsetningsrådets omgjøringsvedtak av 26.10.01 og vil derfor vurdere deres anførsler knyttet til dette nedenfor under pkt. 3.2.

3.2 *Klagen over Omsetningsrådets vedtak om eksportoppgaver for hvitost i periode 01.07.97-30.06.00, jf særlig vedtaket av 26.10.01*

Statens landbruksforvaltning er enig med Synnøve Finden ASA i at sekretariatet har en selvstendig utredningsplikt overfor Omsetningsrådet og at rådet har et selvstendig ansvar for å utrede grunnlaget for sine vedtak.

I den foreliggende saken har Omsetningsrådet gjort en selvstendig vurdering av det grunnlaget som departementet benyttet for sitt vedtak. Omsetningsrådet mente, med utgangspunkt i gjeldende regelverk for perioden 01.07.97-30.06.00, at det var rimelig å legge dette til grunn også for beregningene av eksporttap for hvitost for angjeldende periode. Dette framkommer også i pkt. 4.1 i protokollen i saken fra Omsetningsrådets møte 26.10.01. Statens landbruksforvaltning har imidlertid ikke foretatt egne prisundersøkelser og kontroller i innenlandsmarkedet. Dette ble ikke gjort fordi de undersøkelser som allerede lå bak Landbruksdepartementets vedtak ble ansett som tilstrekkelige.

Statens landbruksforvaltning er også enig med Synnøve Finden ASA i at det må korrigeres for kostnader ved innenlandsk omsetning som ikke påløper ved reguleringseksport, samtidig som det også må korrigeres for eventuelle ekstrakostnader ved regulerings-eksport, jf. § 5 i forskrift om bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren.

I forbindelse med framlegging av de første eksportoppgavene ble dette vurdert. Det ble den gang konkludert med at sparte kostnader var på omlag samme nivå som påløpte ekstra

kostnader. Det eneste som ble tatt med var logistikkrabatten på 70 øre/kg som tilfalt norske industrikunder ved leveranser på over 1 200 tonn/år. Denne korreksjonen er gjennomført i alle senere eksportoppgaver fra TINE BA.

I protokollen fra Arbeidsutvalgets møte 23.10.98 vedrørende eksport av hvitost 1. halvår 1998 framgår det at:

”I retningslinjenes art. V, vedrørende eksport, er det slått fast at det i beregningen av oppstått pristap skal korrigeres for kostnadselementer som enten er spart inn eller som dekkes på annen måte. I ettertid etter at vedlagte oppgaver ble oversendt sekretariatet, har en sammen med Norske Meierier identifisert et slikt innspart kostnadselement som det bør justeres for. Konkret gjelder det en besparelse på kr 0,70 pr. kg som oppstår som følge av at eksportpartiene sendes ut i store volum under ett. Besparelsen på kr 0,70 tilsvarer en rabatt på samme beløp som ytes til industriaktører innenlands ved bestilling av store kvanta.”

Statens landbruksforvaltning har i møte med TINE BA forelagt klagen fra Synnøve Finden ASA og bedt de spesielt om å vurdere om det for perioden er kostnader som påløper ved omsetning i innenlandsmarkedet eller ved reguleringseksport som det ikke er tatt hensyn til.

TINE BA viser i brev av 25.09.02 til møter og diskusjoner ved oppstart av markedsordningen for melk om hva som skulle inngå i markedsreguleringen og hvordan kostnader skulle dekkes. De viser også til at det den gang ble diskutert hvilke kostnader som eventuelt skulle korrigeres. De mest relevante kostnadene å vurdere er kostnader til markedsføring og salg rettet mot det innenlandske industrimarkedet, samt kostnader ved reguleringseksport utover pristap, renter, frakt og forsikring. TINE BA skriver at ved gjennomgangen ved oppstart av ordningen ble ekstra kostnader utover pristap, renter, frakt og forsikring vurdert til å være høyere enn sparte kostnader til markedsføring og salg. Disse ekstra kostnadene var, ifølge TINE BA, i første rekke knyttet til reguleringseksport til Japan. Disse påløp på grunn av ekstra bedømmelser/prøveuttak av osten, besøk av japanske kunder i Norge før hver sending, samt egne reiser til Japan for å diskutere pris og kvalitet på Norvegia.

TINE BA skriver i brevet 25.09.02 at de på grunnlag av gjennomgang av sine kalkyler fra perioden før 01.07.00 ikke har godt nok grunnlag til å kunne kvantifisere ikke påløpne kostnader eller ekstra kostnader spesifisert på de ulike artiklene. Etter dette er TINE BA blitt bedt om å dokumentere påstandene i brevet av 25.09.02 på mer aggregert nivå.

I brev av 20.11.02 skriver TINE BA at på grunnlag av gjennomgang av tidligere budsjetter og regnskap for internasjonale avdeling fra avtaleåret 1999/2000, viser de at, etter korreksjon for merkevareeksport og lønn- og kontorkostnader under administrasjonskostnadene, så utgjør ekstra kostnader i forbindelse med reguleringseksporten 66 øre pr. kg.

Resultater fra etterkontrollen for periodene etter 01.07.00 viser at kostnader til markedsføring og salg av ost til det innenlandske industrimarkedet for Norvegia utgjør ca 65 øre pr. kg. Det er liten grunn til å anta at denne var høyere i perioden 01.07.97-30.06.00. Når det gjelder kostnader til produktutvikling finnes det ikke data for dette for angjeldende periode. TINE BA opplyser at disse kostnadene uansett er ubetydelige for et standardprodukt som Norvegia. Forøvrig kan man også hevde at produktutvikling for produkter

som i utgangspunktet er rettet mot det innenlandske markedet også kan resultere i høyere pris ved reguleringseksport, og således lavere reguleringskostnader.

Statens landbruksforvaltning finner at man med utgangspunkt i den dokumentasjonen som TINE BA har lagt fram, og nivået på markedsføring og salg samt produktutvikling av ost til det innenlandske industrimarkedet for Norge, ikke har grunnlag for å overprøve de vurderingene som sekretariatet og Arbeidsutvalget la til grunn i 1998, og mener derfor at det ikke er grunnlag for å foreta ytterligere korreksjoner for perioden 01.07.97-30.06.00 utover de som allerede er foretatt.

I klagen er det vist til at kapitalkostnader og rabattnivåer ikke var avklart når departementet gjorde sitt vedtak. Omsetningsrådet har i tredje siste ledd under pkt. 4.2 i protokollen fra møtet 26.10.01 eksplisitt vist til Synnøve Finden ASAs stevning av 19.06.01 og sagt at *"dersom stevningen eller anmodningen om omgjøring fører til endringer i departementets vedtak, må konsekvensene av dette vurderes i forhold til eksportoppgavene for angjeldende periode"*. Dette betyr at Statens landbruksforvaltning eventuelt vil komme tilbake til Omsetningsrådet med en sak om dette når resultatet av stevningen er rettskraftig.

Statens landbruksforvaltning har ventet med å fremme saken overfor Omsetningsrådet fordi en i 2003 fant det hensiktsmessig å avvete resultatet av Synnøve Finden ASAs stevning av 19.06.01. Denne var opprinnelig berammet til høsten 2003. Arbeidsutvalget ble orientert om denne vurderingen. Hovedforhandlingene er etter dette blitt utsatt og det er usikkert om når den evt. vil bli behandlet. I lys av dette, og for at saken ikke skal trekke for mye ut i tid, har Statens landbruksforvaltning funnet det hensiktsmessig å fremme denne nå.

Brev av 11.03.04 fra Simonsen Føyen Advokatfirma DA på vegne av Synnøve Finden ASA med begjæring om at behandlingen av klagen koordineres med behandlingen av klage fra Synnøve Finden av 26.11.03 om krav om dekning av tap ved eksport av ost av smelteostkvalitet, ble lagt fram i møtet.

Lars Eivind Haartveit la fram forslag om å utsette saken til møtet 18. juni. Forslaget falt mot 7 stemmer, stemmene til Steinar Hauge, Lina Mogstad, Elisabeth Varland, Lars Eivind Haartveit, Stine Wohl Sem, Dag Henning Reksnes og Øyvind Bergstrøm.

Etter at forslaget om utsettelse hadde falt, ble det stemt over Arbeidsutvalgets forslag til vedtak. Forslaget ble vedtatt mot to stemme; Lars Eivind Haartveit og Dag Henning Reksnes. Lars Eivind Haartveit la fram følgende stemmeforklaring:

"Medlem Lars Haartveit er av den oppfatning at sak 18 Avsetningstiltak i meierisektoren burde vært behandlet samtidig med Synnøve Findens (SF) omgjøringsbegjæring datert 26.11.2003 vedr. krav fra SF om dekning av eksporttap ved salg av ost. Dette fordi begge saker er knyttet til problemstillingen kompensasjon for eksport av ost og hvorledes dette spørsmålet skal løses i markedsreguleringssystemet. Det noteres at rådet ikke ønsker en slik samordnet behandling.

Når det gjelder sak 18 vil Haartveit påpeke at SF ved brev av 11.03.2004 til rådet v. SLF har presisert sin klage på overkompensasjon til TINE for eksporttap i perioden 01.07.1997-30.06.2000 med følgende posisjoner:

1. Prinsipielt, gitt at forutsetningene for kompensasjon for eksporttap er tilstede ved at også Synnøve Findens eksporttap i perioden dekkes etter samme prinsipper som om markedsregulator hadde forestått eksporten av totaloverskuddet i markedet, mener Synnøve Finden at kompensasjonen må reduseres i tråd med korrigerende beregninger av eksporttapet.
2. Subsidiært, i det tilfelle at Omsetningsrådet ikke finner å kompensere Synnøve Finden for manglende oppfylling av markedsregulators forpliktelser ift. markedsbalanse i totalmarkedet, mener Synnøve Finden at kompensasjonen i sin helhet må trekkes tilbake.

Det er følgelig dette som foreligger til behandling. Medlem Haartveit må påpeke at Tine som markedsregulator har et særlig ansvar for å klarere hjemmemarkedet før Tine kan motta kompensasjon for eksport. Slik klarering har ikke funnet sted i den aktuelle perioden. Det vises til at Konkurransetilsynet i V2004-10 har konkludert med at Tine har operert rabatter som er i strid med konkurranseloven. Tine har således hindret andre aktører tilgang til hjemmemarkedet for avsetning av industriost. Etter dette medlems syn må derfor sak 18 og SFs sak vedrørende søknad om eksportstøtte sees i sammenheng med SFs krav om dekning av eksporttap. Skal Tine motta eksportstøtte for den aktuelle periode må også SFs tap ved eksport kompenseres. De forhold som KT har påpekt i ovennevnte sak er så alvorlige at rådet må vise vilje til å rette opp de skjevheter som har oppstått som følge av markedsregulators opptreden. Jeg vil derfor be sekretariatet beregne kompensasjon etter de prinsipper som Synnøve Finden har foreslått under punkt 1. Det registreres at rådet ikke vil innstille på en slik samordnet behandling som fremgår av punkt 1 over. Jeg mener derved at kompensasjonen til Tine i sin helhet må trekkes tilbake."

Med hjemmel i henholdsvis forvaltningslovens § 35 første ledd bokstav a og omsetningsloven § 11 fjerde ledd, og mot stemmene til Dag Henning Reksnes og Lars Eivind Haartveit, gjøres følgende vedtak:

Vedtak:

1. Omsetningsrådets vedtak av 03.04.02 om avvisning oppheves.
2. Synnøve Findens klage over Omsetningsrådets vedtak om godtgjørelse for eksport av hvitost for perioden 01.07.97–30.06.00, jf. senest Omsetningsrådets vedtak av 26.10.01 og 03.04.02 tredje avsnitt, tas ikke til følge og oversendes Landbruksdepartementet.

19. Skjønnsmessig fastsetting av omsetningsavgift på direktesalg av egg for år 2002

Unntatt offentlighet

20. Møteplan andre halvår 2004

For andre halvår 2004 legges det opp til to møter for Omsetningsrådet.

Rådet har noen år hatt møter i september, andre år i oktober. Sekretariatet foreslår at møtet i år legges til oktober.

Tidspunktet for det siste møtet i Rådet blir en avveining mellom, på den ene siden sekretariatets behov for tid til å forberede budsjettsakene for Arbeidsutvalget medio november og, på den andre siden behovet for tid i LD og SLF før årsskiftet til å fatte vedtak om omsetningsavgiftene, samt informere om og sette i verk vedtakene.

På denne bakgrunn gjøres følgende

Vedtak:

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 2. halvår 2004:

Tirsdag	19. oktober
Onsdag	1. desember

Orientering

Før møtet ble hevet orienterte nestformannen om at Arbeidsutvalget tidligere på dagen hadde vedtatt destruksjon av egg som et mulig ekstraordinært reguleringstiltak i forbindelse med den pågående transportarbeiderstreiken. Arbeidsutvalgets vedtak ble referert.

Møtet var slutt kl. 14:00.